БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 146 (18.324). ● Жума 1982 йил 25 июнь ● Баҳоси 3 тийин.

МУСТАҲКАМ ТИНЧЛИК ЙЎЛИДА

«Тинчликни сақлаб қолайлик, ядро урушининг олдини олайлик. Совет Иттифоқининг БМТ Бош Ассамблеясининг куролсизланиш масалалари билан шуғулланувчи иккинчи махсус сессиясига таклифлари» китобчаси босмадан чиқарилди. Китобчага Л. И. Брежневнинг сессияга йўллаган мактуби, А. А. Громиконинг сессияда сўзлаган нутқи, СССР Меморандуми, бошқа ҳужжатлар ва материаллар киритилди.

Китобчани Сиёсий адабиёт нашриёти босмадан чиқарди. (ТАСС).

ЎН САККИЗИНЧИ ЧАҚИРИҚ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРИГА САЙЛОВНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ АХБОРОТИ

1982 йил 20 июнь, якшанба куни ўн саккизинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Халқ депутатлари область, район, шаҳар, шаҳарлардаги район, посёлка ва қишлоқ Советларига сайлов ўтказилди.

Бу галги сайлов кампанияси омманинг юксак сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати вазиятида, КПСС XXVI съезди қарорларини бажариш учун, ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ кураши вазиятида ўтди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистон ССРга Ленин ордени топширишга бағишланиб Тошкентда ўтказилган тантаналарда берган кўрсатмалари ва тавсиялари сайлов кампаниясига ижодий, амалий руҳ бағишлади.

Республика меҳнатчилари коммунистлар билан партиясизларнинг бузилмас блоки учун овоз бериш орқали КПСС Марказий Комитети (1982 йил) май Пленуми тарихий қарорларини, СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программасини якдиллик билан чуқур маъқуллаганликларини ва бу программани халқнинг турмуш даражасини янада ошириш тўғрисидаги ғамхўрликнинг янги ифодаси деб билганликларини изҳор этдилар.

Ишчилар, колхозчилар, зиёлилар коммунистик партия билан Совет давлатининг ленинча ички ва ташқи сиёсатини, КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюросининг кўп қиррали, самарали фаолиятини астойдил маъқулламоқдалар.

Сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ бўлган тадбирлар Ўзбекистон ССР конституциясига, халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайлов тўғрисидаги қонунга тўла мувофиқ равишда, граждалларнинг кенг миқёсдаги иштироки билан ўтказилди.

Меҳнаткашларнинг кўпдан-кўп сайлов олди йиғилишларида депутатликка кўрсатилган номзодларнинг сиёсий ва ишчанлик фазилатлари бемалол, атрофлича муҳокама қилинди, уларга наказлар берилди, давлат, хўжалик ва жамоат ташкилотларининг ишини янада яхшилашга қаратилган мулоҳазалар ва таклифлар айтилди.

Сайловни ўтказиш учун 40.169 та сайлов комиссияси тузилди. Комиссияларнинг ишида жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективларининг 468.684 вакили қатнашди. Комиссиялар составига 279.990 киши ёки 59,7 проценти ишчи ва колхозчилардан, 197.925 киши ёки 42,2 проценти КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатларидан, 270.759 киши ёки 57,8 проценти партиясизлардан, 233.431 киши ёки 49,8 проценти хотин-қизлардан, 126.054 киши ёки 26,9 проценти 20 ёшга етмаган йигит ва қизлардан, 104.319 киши ёки 22,3 проценти ВЛКСМ аъзоларидан иборат эди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми олган маълумотларга кўра, халқ депутатлари 12 та область, 157 та район, 111 та шаҳар, 17 та шаҳарлардаги район, 92 та посёлка ва 1124 та қишлоқ Советларига сайлов ўтказилди. Маҳаллий Советларга сайлов ўтказиш учун 102699 та сайлов округи, шу жумладан: область Советларига сайлов ўтказувчи 2992 та, район Советларига сайлов ўтказувчи 15.597 та, шаҳар Советларига сайлов ўтказувчи 11729 та, шаҳарлардаги район Советларга сайлов ўтказувчи 2750 та, посёлка Советларига сайлов ўтказувчи 4868 та, қишлоқ Советларига сайлов ўтказувчи 64.763 та сайлов округи тузилди.

Маҳаллий Советларга ўтказилган сайлов совет кишиларининг юксак онглилигини, партия билан халқнинг бузилмас бирлигини яна бир карра кўрсатди, социалистик демократиянинг ҳақиқий тантанаси бўлди. Кундуз соат 12 гача сайловчиларнинг 96 процентдан кўпроғи ўзларининг граждалик бурчларини бажо келтириб бўлдилар — коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз бердилар.

Республика халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказилган сайловда 7.866.352 сайловчи ёки жами сайловчиларнинг 99,99 проценти қатнашди. 1980 йилги сайловга нисбатан сайловчилар сони 435 минг киши кўпайди.

Коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун берилган овозлар:

область Советларига	99,99 процент,
район Советларига	99,99 процент,
шаҳар Советларига	99,96 процент,
шаҳарлардаги район Советларига	99,95 процент,
посёлка Советларига	99,97 процент,
қишлоқ Советларига	99,99 процент,

Номзодларга қарши берилган овозлар:

область Советларига	0,01 процент,
район Советларига	0,01 процент,
шаҳар Советларига	0,04 процент,
шаҳарлардаги район Советларига	0,05 процент,
посёлка Советларига	0,03 процент,
қишлоқ Советларига	0,01 процент.

Республикада маҳаллий Советларга жами 102.699 депутат сайланди. Сайланган ҳамма депутатлар коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодларидир.

Депутатлар составида ишчилар 39.974 киши ёки 38,9 процент, колхозчилар 31.052 киши ёки 30,2 процент, ишчи ва колхозчилар жами 71.026 киши ёки 69,1 процентдир. Депутатлар орасида 44.451 киши ёки 43,3 проценти КПСС аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, 58.248 киши ёки 56,7 проценти партиясизлар, 50.883 киши ёки 49,5 проценти хотин-қизлардан иборат. 30 ёшга етмаган депутатлар 35.702 кишини ёки 34,8 процентни, ВЛКСМ аъзолари 22,014 киши ёки 21,4 процентни ташкил этади. 45.149 депутат ёки сайланган барча депутатларнинг 43,96 проценти аввалги чақириқ маҳаллий Советларининг депутатлари эмас эди.

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайланган депутатларнинг состави Советларнинг чинакам халқчил характерини, совет жамиятининг социал структурасини, мамлакатимиз халқларининг метиндек бирлиги ва дўстлигини ифодалайди.

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказилган сайловнинг якунлари, республика давлат ҳокимияти — маҳаллий органларига коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари якдиллик билан сайланганлиги — партия билан халқ бирлигининг, меҳнаткашлар КПСС билан Совет давлати ички ва ташқи сиёсатини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаётганликларининг яна бир ёрқин далилидир. Сайлов ривожланган социалистик жамиятнинг чуқур демократизмини, меҳнаткашлар коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида янгидан-янги муваффақиятларга сабот билан эришишга қатъий аҳд қилганликларини ишонарли тарзда кўрсатди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАЙ (1982 ЙИЛ) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА

МУНОСИБ ҲИССА

ГУЛИСТОН, 24 июнь. (ЎзТАГ). Сирдарё область партия комитетининг бугун бўлиб ўтган пленуми қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш тадбирлари тўғрисида»ги докладида баён этилган кўрсатмаларни, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VI пленумининг қарорларини бажариш юзасидан область партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама этдилар. Область партия комитетининг биринчи секретари В. А. Хайдуров доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан нотиқлар шуни уқтирдиларки, область коммунистлари, барча меҳнатчилари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини якдиллик билан маъқуллайдилар, улар Озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшишга азму қарор берганлар. Пленум қарорлари Коммунистик партиянинг совет кишилари фаровонлигини ошириш тўғрисидаги тинимсиз ғамхўрлигидан яққол далолат беради.

Нутқларда КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленумидан кейин қишлоқ хўжалигида содир бўлган ўзгаришлар қайд этилди. Кейинги 15 йил мобайнида областда 95 минг гектардан кўпроқ янги ер суғорилди ва ўзлаштирилди. Қишлоқ меҳнатчиларининг турмуш ва иш шароитлари анча ўзгарди. Қишлоқда мўл ҳосил етиштирувчи ажойиб миришкорлар вояга етди.

Нотиқлар қишлоқ меҳнат коллективлари олдида турган катта ва муҳим вазифаларга тўхталиб ўтдилар. Масалан, область халқ хўжалигининг етакчи тармоғи — пахтачиликда ялпи ҳосил кўпайган бўлишига қарамай, ҳали фойдаланилмаётган резервлар бор: ўтган йили 513 та бригада, 8 та колхоз ва совхоз пахта тайёрлаш планини бажармади. 34 та хўжалик областдаги ўртача кўрсаткичдан камроқ миқдорда пахта ҳосили олди. Қолоқ хўжаликларни илғорлар даражасига етказиб олишга эришиш коммунистларнинг бурчидир. Пахта сифатини ошириш учун ҳам кўп иш қилиниши керак.

Область ғаллакорлари дон етиштиришни асосан маккажўхоризорларни кенгайтириш ва унинг ҳосилдорлигини ошириш ҳисобига кўпайтиришлари керак. Беш йиллик охиригача деҳқонлар маккажўхори етиштиришни 162 минг тоннага, унинг ҳосилдорлигини эса 100 центнерга етказишни мўлжалламоқдалар. Шоли етиштириш анча кўпайтирилади.

Областда чорвачилик маҳсулотини кўпроқ етиштириш учун ҳам катта имкониятлар борлиги нутқларда таъкидлаб ўтилди. Баъзи хўжаликларда чорва туёғи ва паррандалар кўпаймаётганлиги, айрим жойларда, ҳатто камайиб кетаётганлигига эътибор жалб қилинди. Гражданларнинг шахсий хўжаликларини ривожлантиришга кўпроқ эътибор бериш, колхоз ва совхозлар томонидан аҳолига ёш мол, ем-хашак етказиб беришни кенгайтириш чораларини кўриш зарур.

Сўзга чиққан кишилар сурхондарёликларнинг бригадалардаги дала шийпонлари ёнида мол боқиш соҳасидаги тажрибасини кенг жорий этиш ва оммалаштириш зарурлиги тўғрисида гапирдилар. Ҳозирнинг ўзидаёқ областда 2304 та далачилик бригадаси улардан ибрат олди. Областдаги илғор корхоналар ва ташкилотлардаги мавжуд ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириш тажрибасини кенг оммалаштириш керак. Сабзавот омборларидан самаралироқ фойдаланиш, мева-сабзавот маҳсулотларини яхши асраш усулларини ҳар томонлама такомиллаштириш зарурлиги пленумда уқтириб ўтилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков нутқ сўзлади.

Пленум қарорида партия ва совет органларининг Сирдарё области агросаноат комплексини ривожлантириш соҳасидаги, юбилей йилининг планлари ва социалистик мажбуриятларини, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини сўзсиз бажариш соҳасидаги конкрет вазифалари белгиланди.

ЕР ПЛАНЕТАСИНИНГ ЎНИНЧИ ХАЛҚАРО ЭКИПАЖИ

БОЙҚЎНҒИР КОСМОДРОМИ, 23 июнь. Совет—француз экспедицияси парвозига роппа-роса икки сутка қолганида ўтказилган матбуот конференциясида биринчи экипажнинг составы эълон қилинди. «Салют-6» станциясига икки марта экспедиция қилган 40 ёшли экипаж командири В. Жонибеков билан бирга 140 суткалик экспедицияда қатнашиб шуҳрат қозонган бортинженер А. Иванченков ва француз тадқиқотчи космонавти Жан-Лу Кретьен космосга парвоз қиладилар.

Совет космонавтларини тайёрлаш раҳбари авиация генерал-лейтенанти Б. Шаталов матбуот конференциясида Жан-Лу Кретьенга Халқаро астронавтика федерациясининг гувоҳномасини топширди, бу ҳужжатда у Франциянинг биринчи космонавти, деб аталган.

Журналистлар билан суҳбатда иккала экипаж қатнашди. Совет-француз парвозига тайёргарлик кўриш раҳбарлари экипажларнинг амалий ва маънавий фазилатларига юқори баҳо бердилар.

Жан-Лу Кретьендан Юрий Гагариннинг парвоз қилганини қандай вазиятларда эшитганини эслашни илтимос қилдилар.

— Ўшанда мен 22 ёшда эдим, — деб жавоб қайтарди Жан-Лу. — Провансдаги учиш базасида учувчиликни ўрганар эдим. Космосга биринчи бўлиб учувчи йўл олган экан, — деб ўйладим мен, — демак, мен ҳам шундай қилишга интиламан..

Учрашувда француз журналистлари Юрий Малишевнинг соғлиғи қандай эканини сўрадилар.

— Ҳозир унинг сиҳат-саломатлигидан медикларнинг кўнгли тўқ, — жавоб қайтарди Жонибеков, — запасда яна икки — уч ой вақт бўлганида у бемалол учишга бошчилик қила олган бўлур эди.

Журналистлар экипаж аъзоларининг ўзлари билан икки килограммдан шахсий буюм олиш ҳуқуқидан қандай фойдаланганликларини сўрадилар.

— Умумий йиғилишда асосан узоқ давом этадиган сафарда станция мезбонларига керак бўладиган нарсаларни оламиз, деб қарор қилинди, — деди А. Иванченков. — Березовой билан Лебедевга хатлар, газеталар, музика ёзилган бир неча кассета, совға-салом олдик.

Бир неча кундан бери космодромда ишлаётган француз журналистлари Бойқўнғирда турли мамлакатларнинг космонавтлари экқан қайрағочлар хиёбонида бўлдилар. Франция телевидениеси мухбирининг бу хиёбоннинг келажагини қандай тасаввур этасиз, деган саволига жавоб қайтариб ўнинчи халқаро экипаж командири В. Жонибеков бундай деди:

— Бу ерда ўсиб кўркамлашаётган Космонавтлар хиёбони келгусида халқлар дўстлигининг улкан паркига айланади. Совет космонавтлари космосда биргаликда ишлаш истагини билдирган ҳар қандай мамлакат гражданини табриклаб, кутиб оладилар. Космосдаги оғир меҳнат планета кишиларига умумий тил — тинчлик ва ҳамкорлик тилини топишга ёрдам беради.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
ТАСС махсус мухбири.

ЮРТДОШИМИЗ—КОСМОС ҚАҲРАМОНИ ТЎҒРИСИДА ТЕЛЕВИЗИОН ҲИКОЯ

Ичига совет — француз экипажи тушган «Союз Т-6» космик кемаси парвоз қиладиган куни Ўзбекистон телевидениеси ўзининг янги иши — «Космонавт Владимир Жонибеков» деган телефильмини кўпминг кишилик телетомошабинларга кўрсатди.

Юртдошимиз, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси В. А. Жонибековга космик кема штурвали учинчи марта топширилди. Картинада у ўзининг Тошкентда ўтказган болалик йиллари ҳақида, «Салют» орбитал станциясидаги ишлари тўғрисида, юлдузлараро фазони забт этувчи дўстлари ҳақида ҳикоя қилади. В. А. Жонибеков космосга учган вақтида суратга олинган кадрлар лентага узвий равишда қўшиб юборилган.

Телевизион ҳикоя муаллифлари — сценарийчилар Раҳим Султонов ва Файзулла Хўжаев, режиссёр Шавкат Жунайтуллаев, оператор Акмал Умарбековлар картинани Звездний шаҳарчасида, космос қаҳрамони республикага келган пайтда Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқларида суратга олдилар.

Ўзбекистонликлар Владимир Жонибековга ва унинг янги халқаро космик экспедициядаги ўртоқларига космосга омон-эсон парвоз қилишини, у ерда самарали ишлашини ва жонажон диёримизга оҳиста қўнишини тиламоқдалар.

(ЎзТАГ).

ЛИВАНДАН ҚЎЛИНГНИ ТОРТ! АГРЕССОР ТЎХТАТИЛСИН!

Ўзбекистон меҳнаткашлари исроиллик ҳарбийларнинг кирдикорларини ғазаб билан қораламоқдалар

Бутун Ўзбекистон бўйлаб ўтаётган кўп кишилик митингларнинг қатнашчилари Исроилнинг Ливандаги ваҳшиёна агрессиясига қарши ғазаб билан норозилик билдирмоқдалар. Завод ва фабрикаларнинг, колхоз ва совхозларнинг, ташкилот ва муассасаларнинг меҳнаткашлари Америка Қўшма Штатлари ҳукмрон доиралари қўллаб-қўлтиқлаётган ва йўл-йўриқ бераётган исроиллик оккупациячиларга лаънат ўқимоқдалар, босқинчиларнинг қўшинлари жафокаш Ливан диёридан дарҳол чиқартириб юборилишини талаб қилмоқдалар.

— Биз, ишчилар Фаластин қаршилик ҳаракатини йўқ қилиб ташлаш мақсадини кўзлаётган исроиллик интервенциячиларнинг агрессив хатти-ҳаракатларини кескин қоралаймиз, — деди «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлиб ўтган митингда ишчи Зулхумор Жўраева. — Ер юзидаги барча софдил кишилар Фаластин, Ливан ва Сурия халқлари билан бирдамдирлар. Шу сабабли биз фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқлари тикланишини талаб қиламиз. Тель-Авивдаги сиёсатдонлар билан генераллар фаластинлик араб халқини ўз диёрида, ўз давлатида яшаш имкониятидан абадий маҳрум қилишни кўзламоқдалар. Ўзининг жиноий мақсадларига эришиш учун ҳеч нарсадан қайтмаётган агрессорнинг ёвуз ниятларидан ғазабланаётганимизни билдириш учун сўз топиш ҳам қийин.

Тракторсозлар митингида электриклар бригадири В. Садовский, пайвандчилар бригадири И. Саломов, слесарь В. Смилька, бирлашма парткомининг секретари Х. Шагиев ва бошқалар ҳам сўзга чиқиб, исроиллик ҳарбийларнинг жиноятларини ғазаб билан қораладилар.

* * *

Сирдарё областидаги «Малик» совхозида бўлиб ўтган норозилик митингига юзлаб пахтакорлар, механизаторлар, чорвадорлар тўпланишди. Ветеринария врачи Э. Файзиев минбарга чиқади.

— Исроилнинг Ливандаги ваҳшиёна жиноятлари, — дейди у, — ҳамма халқаро ҳуқуқларни қабиҳларча бузишдир, барча инсоний принципларни ёвузларча поймол этишдир. Ўзининг зирҳланган танкларини мустақил Ливан диёрига сурбетлик билан юбориб, халқнинг қонини тўкишга Тель-Авивнинг қандай ҳақи бор? Оккупациячилар ажал уруғини сочмоқдалар ва ҳамма ёқни вайрон қилмоқдалар, фаластинликлардан қутуриб ўч олмоқдалар. Ҳеч бир гуноҳсиз гўдаклар, аёллар, кексалар ҳалок бўлмоқда. Океан нариёғида эса исроиллик агрессорларни бедодлик қилишга гиж-гижлаётган ва уларга ҳомийлик қилаётган кимсалар бу ҳунрезликни мамнун бўлиб кузатиб турибдилар. Пентагон билан Оқ уй, америкалик ажал уруғи сотувчи қаллоблар араблар юртида қилинаётган қонли ёвузликлар учун агрессор билан баб-баравар жавоб беришлари керак.

Зоотехник Б. Дуганов, митингнинг бошқа қатнашчилари ўз нутқларида исроиллик оккупациячиларнинг ёвузлик билан бостириб кириши дарҳол тўхтатилишини талаб қилдилар ва совхоз коллективи номидан: «Қотилларга лаънат! Агрессорлар жафокаш Ливан диёридан чиқиб кетишсин!» деб айтдилар.

* * *

Митингларнинг қатнашчилари якдиллик билан норозилик резолюциялари қабул этиб, Исроил қўшинлари Ливандан дарҳол ва ҳеч сўзсиз чиқартириб юборилишини, қонли ёвузликлар тўхтатилишини қаттиқ талаб қилдилар, эрксевар фаластинлик араб халқининг ҳаққоний иши билан тўла бирдамлик ва мададкорлик изҳор этдилар. (ЎзТАГ).

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

СССР ҳукумати 22 июнь куни Катта Кремль саройида БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР Министрлар Советининг Раиси Г. Филипов шарафига зиёфат берди.

Г. Филиповнинг сафарида унга ҳамроҳлик қилаётган Болгария расмий кишилари у билан бирга бўлдилар.

Совет томонидан зиёфатда Н. А. Тихонов, Ю. В. Андропов, М. С. Горбачев, В. И. Долгих, П. Н. Демичев, К. В. Русаков ўртоқлар, СССР Министрлар Советининг Раиси ўринбосарлари, СССР министрлари, бошқа расмий кишилар бор эди.

Н. А. Тихонов билан Г. Филипов ўртоқлар нутқ сўзладилар. Бу нутқлар зўр эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат самимий ва дўстона вазиятда ўтди.

* * *

Шу куни Г. Филипов, Н. А. Тихоновга, бошқа совет ўртоқларга «Георгий Димитров туғилган кунининг 100 йиллиги» юбилей медалларини топширди.

22 июнь куни Москвада Совет—Болгария қўшма ҳужжатларини имзолаш маросими бўлди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов ва БКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, БХР Министрлар Советининг Раиси Г. Филипов иккала мамлакатнинг машинасозлиги техника даражасини ва сифатини ошириш, ишлаб чиқариш соҳасидаги ҳамкорликни чуқурлаштириш тўғрисида СССР ҳукумати билан БХР ҳукумати ўртасидаги битимни имзоладилар.

БХРнинг соҳил бўйи сувларида нефть ва газ конларини қидириш ишларини ўтказишда ҳамкорлик қилиш тўғрисида СССР билан БХР ҳукуматлари ўртасидаги битим ҳам имзоланди.

(ТАСС).

Москвадан жўнаб кетди

БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Г. Филипов 23 июнь куни Москвадан ватанига жўнаб кетди. У Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан Совет Иттифоқига келган эди.

Аэродромда меҳмонни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Ю. В. Андропов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. С. Горбачев, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

А. А. ГРОМИКО МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 23 июнь куни Нью-Йоркдан Москвага қайтиб келди. У БМТ Бош Ассамблеясининг куролсизланишга бағишланган иккинчи махсус сессиясида СССР делегациясига бошчилик қилди.

Аэродромда А. А. Громикони КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Д. Ф. Устинов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

Мукофотлар топширилди

24 июнь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Ю. В. Андропов, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Я. Пельше, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, К. В. Русаков, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг раиси Г. Ф. Сизовга «Киевнинг 1500 йиллиги хотираси» медали топширилди.

Медални топширган халқ депутатлари Киев шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. А. Згурский мукофотланганларга сиҳат-саломатлик ва уларнинг социалистик Ватанимиз бахт-саодати йўлидаги олижаноб фаолиятида янгидан янги муваффақиятлар тилади.

Ю. В. Андропов эсдалик мукофоти учун Украина Компартияси Марказий Комитетига, Киев шаҳар партия комитетига ва халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитетига мукофотланганлар номидан самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Яман Халқ Демократик Республикасидан келган делегация Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. Меҳмонлар республика пойтахтининг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар. В. И. Ленин номли Марказий музейнинг Тошкентдаги филиалида ва Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бўлдилар.

Ямандан келган меҳмонлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида қабул қилиндилар.

* * *

Тиклаш ишлари министри, Уганда халқ конгресси (УХК) миллий хазиначиси Масете Кунья бошчилигида Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган шу конгресс делегацияси Ўзбекистонга келди.

Угандалик меҳмонлар Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар, чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамиятининг активлари билан учрашдилар. Делегация Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

Энг яхши тажриба ўрганилмоқда

САМАРҚАНД, 24 июнь. (ЎзТАГ). Бу ерда мева-сабзавот хўжалиги ходимларининг семинар-кенгаши иш бошлади. Кенгашда Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон мева-сабзавот хўжалиги министрликларининг, область агросаноат бирлашмаларининг раҳбарлари, маҳсулотни қайта ишлайдиган корхоналарнинг директорлари қатнашмоқдалар.

СССР мева-сабзавот хўжалиги министрининг биринчи ўринбосари Н. М. Зайченко КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорлари асосида мева ва сабзавот тайёрлаш, асраш, қайта ишлаш, ташиш соҳасида мева-сабзавот хўжалиги ходимларининг вазифалари тўғрисида, боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантириш истиқболлари ҳақида доклад қилди.

Кенгаш иштирокчилари иш тажрибасини ўртоқлашдилар, тармоқ корхоналарининг мамлакат Озиқ-овқат программасини бажариш ишига қўшаётган ҳиссасини кўпайтириш юзасидан конкрет тадбирларни белгиладилар.

Семинар қатнашчиларининг амалий машғулотларини «Пастдарғом» боғдорчилик-узумчилик совхозида, академик Р. Р. Шредер номидаги илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг Самарқанддаги филиалида, «Серп и молот» консерва комбинатида ўтказиш кўзда тутилади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ҚОЗОҒИСТОН ССР ДАВЛАТ УЙҒУР ТЕАТРИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Кўп миллатли совет театри санъатини пропаганда қилишда муҳим роль ўйнаган, республика меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялашга актив кўмаклашган гастролларни муваффақиятли ўтказганлиги учун **Қозоғистон ССР Давлат уйғур театри** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1982 йил, 24 июнь.

Озиқ-овқат программасини бажариш — умумхалқ иши

ПАРТИЯ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

ЖИЗЗАХ, (ЎзТАГ). Жиззах область партия комитетининг 23 июнь куни бўлиб ўтган пленуми қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг якунлари ва область партия ташкилотининг ўрток Л. И. Брежневнинг «СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш тадбирлари тўғрисида»ги докладидан келиб чиқадиган вазифаларини муҳокама этдилар. Область партия комитетининг биринчи секретари Т. Боймиров доклад қилди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар барча совет кишилари сингари область коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини баланд руҳ билан ва тўла маъқуллаб кутиб олганликларини ва бу қарорларни жанговар ҳаракат программаси сифатида қабул қилганликларини таъкидладилар.

Партия, совет, хўжалик органлари, меҳнат коллективлари КПСС Марказий Комитети 1965 йил март Пленуми ишлаб чиққан режаларни амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда муайян натижаларга эришдилар. Областда агросаноат комплексининг моддий-техника базаси кўп даражада мустаҳкамланди. Чорвачилик, боғдорчилик, узумчилик ва асосий тармоқ бўлган пахтачилик жадал ривож топди. Колхоз ва совхозларнинг асосий ишлаб чиқариш фондлари икки баравардан зиёд, меҳнатнинг энергия билан таъминланиши ва меҳнат унумдорлиги бир ярим баравар кўпайди. Қишлоқ аҳолисининг уй-жой, маиший шароитлари яхшиланди. Ўтган беш йилликда бундан аввалги беш йилликдагига нисбатан қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ўртача йиллик ҳажми икки баравар ўсди.

Шу билан бирга, пленум қатнашчилари таъкидлаб ўтганидек, область агросаноат комплексининг имкониятларидан ишлаб чиқаришни ошириш ва озиқ-овқат маҳсулотлари сифатини янада яхшилаш учун ҳали ҳам етарли даражада фойдаланилмаяпти. Қишлоқ хўжалиги ва у билан боғлиқ тармоқлар интенсив ривожланиш йўлига суст ўтмоқда. Қишлоқ хўжалигига хизмат қилаётган корхоналар ва ташкилотлар колхоз ва совхозлар билан яхши боғланмаган.

Нотиқлар чорвачиликни жадал ривожлантириш ва унинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, дон, айниқса маккажўхори, гўшт, сут, тухум, сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, мева ва узум етиштиришни кўпайтиришнинг конкрет йўллари тўғрисида гапирдилар. Колхоз ва совхозларда, савдо корхоналарида ва маҳсулотни қайта ишлаш корхоналарида омборлар қурилишини, шунингдек қабул қилиш-саралаш пунктларини, хом ашёни дастлабки ишлаш цехларини барпо этиш суръатларини жадаллаштиришга катта эътибор берилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Хўжаев нутқ сўзлади.

Муҳокама этилган масала юзасидан кенг қарор қабул қилинди.

* * *

24 июнь куни Тошкент область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленумда область партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Л. И. Брежневнинг Пленумда қилган доклади қоидалари ва хулосаларидан, шунингдек Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VI пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифалари муҳокама қилинди. Область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов доклад қилди.

Докладчи ва пленумда сўзга чиққан бошқа кишилар пойтахт область коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларини, ўрток Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларини жанговар ҳаракат программаси сифатида қабул қилдилар.

Кейинги йилларда областда деҳқончилик ва чорвачиликни интенсивлаш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида фан-техника тараққиёти ютуқларини кенг кўламда жорий этиш, колхоз ва совхозларнинг моддий техника базасини ривожлантириш, уларни малакали раҳбар кадрлар ва мутахассислар билан мустаҳкамлаш юзасидан тадбирлар комплекси амалга оширилди, деб уқтиришди пленум қатнашчилари. КПСС Марказий Комитетининг 1965 йилги март Пленумидан кейин ўтган вақт ичида Тошкент областида қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти икки баравардан зиёд ортди. Пахта ва каноп етиштириш қарийб 1,5 баравар, дон етиштириш уч баравардан зиёд, картошка, мева ва сабзавот етиштириш икки баравар кўпайди.

Паррандачилик саноат негизига ўтказилди. Бу эса йиллик тухум етиштиришни ўн икки баравар кўпайтириш имконини берди. Гўшт етиштириш 3,7 баравар, сут етиштириш икки ярим баравар ошди. Жами 28 минг бош сигир боқишга мўлжалланган 46 та сут комплекси, йилига 23 минг тонна гўшт етиштиришга мўлжалланган учта йирик саноат комплекси фойдаланишга топширилди.

Озиқ-овқат программасини амалга ошириш, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VI пленуми ўртага қўйган кенг миқёсдаги вазифаларни ҳал этиш уюшқоқликни янада кучайтиришни, агросаноат комплексининг барча бўғинларида ишнинг янада аниқ, пухта ва яхши йўлга қўйишни талаб этаётганлиги таъкидлаб ўтилди.

Пойтахт области қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари, дейилади пленумда, деҳқончилик ва чорвачиликда ўсишнинг интенсив омиллари асосида озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни жадал суръатлар билан ривожлантириш учун етарли тажриба ва барча зарур шароитларга эгадирлар. Хусусан, ҳар гектар маккажўхори майдонидан камида 100 центнердан дон, шолипояларнинг ҳар гектаридан 60—70 центнердан шоли олишга, об-ҳаво шароити қандай бўлишидан қатъи назар гарантияланган ҳосил олинишини таъминлайдиган суғориладиган ерларда бошоқли ва дуккакли дон экинлари майдонини анча кенгайтирилишига эришиш зарур. Мева ва сабзавот етиштириш ҳамда тайёрлашни ғоят қисқа муддатда кескин равишда кўпайтириш керак. Қорамоллар сонини кўпайтиришга, чорвачилик комплекслари ва паррандачилик фабрикалари ишининг самарадорлигини оширишга алоҳида эътибор бериш зарур.

Пленум муҳокама этилган масала юзасидан кенг қарор қабул қилди.

(ЎзТАГ).

ИРРИГАЦИЯ ҚУРИЛИШЛАРИДА

ЙИРИК ГИДРОИНШООТ БАРПО ЭТИЛМОҚДА

Республикамизнинг кўрик Жиззах областига яна бир йирик сув омбори қад кўтаряпти. Бу Галлаорол районида бунёд этилаётган Қоровултепа сув омборидир. Йирик иншоотга 53,8 миллион кубометр сув тўпланади.

Шу кунларда сув омборидаги қурилиш-монтаж ишлари жадаллик билан олиб борилаяпти. Бу ишларни «Галлааролводстрой» трестига қарашли 9-механизациялашган кўчма колонна бунёдкорлари амалга оширмоқдалар. Айни коллектив мардонавор меҳнат қилиб, котлован қазиш ишларини ниҳоясига етказди. Айни пайтда сув омборининг учинчи тўғонида бетонлаштириш ишлари амалга оширилаяпти.

Қурувчилар, бригадалар ўртасида ўтказилаётган социалистик мусобақа эришилаётган муваффақиятларнинг омили бўляпти. Ёш қурувчи, комсомол аъзоси Рустам Ҳасанов меҳнат беллашувида бир неча марта ғолиб, деб топилди. Моҳир экскаваторчи ўзининг баракали меҳнати билан кўпчиликка ўрнак бўлаётир. У кўрикка 1975 йилда, Совет Армияси сафларида хизматдан кейин келган эди. Қисқа вақт ичида экскаваторчилик касбининг нозик сирларини пухта эгаллаб олди. Шахсий нормасини мунтазам ошириб бажариб келмоқда. Рустам Ҳасанов «Галлааролводстрой» трести ҳамда 9-кўчма механизациялашган колоннанинг фахрий ёрлиқларига бир неча бор сазовор бўлган.

Кўчма колонна қурувчилари бўлажак Қоровултепа сув омбори яқинида янги посёлка бунёд этишмоқда. Бу посёлкада янги иншоотни ишлатувчилар истиқомат қиладилар.

Рассом В. ШТИН чизган расмларда Қоровултепа сув омбори қурилишидан айрим лавҳалар тасвирланган. 1. Илғор экскаваторчи Рустам Ҳасанов. 2. Йирик иншоотнинг учинчи тўғонида бетонлаштириш ишлари. 3. Қоровултепа сув омбори қирғоғида бунёд этилган янги кўча.

МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

ИШ ЎРНИГА ЧЕГИРИШ

Мамлакатимиз Озиқ-овқат программасида қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ бўлган ҳамма тармоқларни такомиллаштириш муҳим таркибий қисм эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Бундай тармоқлардан бири — қишлоқ хўжалигини химиялаштиришдир. У деҳқончиликни интенсивлаштиришда катта роль ўйнайди. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумида ўрток Леонид Ильич Брежнев таъкидлаб ўтганидек, ҳали айрим жойларда «минерал ўғит ва гербицидлар етишмайди... химия саноати корхоналарининг... ишга тушириш планлари қониқарсиз бажарилмоқда».

Эсингизда бўлса, газетамизнинг шу йил 10 январь сонида Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективининг социалистик мажбуриятлари эълон қилинган эди. [illegible]

Фактларга эътибор қилинг: корхона ўтган беш ой ичида [illegible] 6 миллион 37 минг сўмлик кам маҳсулот берди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи [illegible] процент атрофида қолиб кетди.

— План — қонун, мажбурият — бурч! Бироқ, бунинг уддасидан чиқишнинг иложи бўлмас экан, — дейди корхона директорининг экономика ишлари бўйича ўринбосари Г. Хайдарова. — «Союзазот» бошқармаси корхонамиз беш ойлик планидан 6 миллион 310 минг сўмлик маҳсулот чегириб ташлади. Лекин фойдаси бўлмади, планни бажара олмадик...

Директор ўринбосарининг айтишича, 10 миллион сўмлик маҳсулот чегириб ташлангандагина план бажарилган бўлур эди. Мантиқни қаранг?! Иш, ижро ўрнига пландан чегириб ташланишини орзу қилишяпти. Бу ҳолда йил бошида олинган социалистик мажбуриятнинг нима кераги бор? Ваҳолонки, корхона ўтган йили ҳам биргина капролактам ишлаб чиқариш бўйича давлатга 2 миллион сўм жарима тўлаган эди.

Бирлашма цехлари ва корхоналари меҳнаткашларининг умумий йиғилишида қабул қилинган социалистик мажбуриятларда шундай сатрлар бор: **«Қувватларни ўзлаштириш ҳисобига капролактам ишлаб чиқариш 1981 йилга нисбатан 28,6 процент кўпайтирилади».** Хўш, ўтган ойлар якунига кўра аҳвол қандай? Жавоб битта: ёмон! Йилнинг биринчи кварталида корхона цехлари ишлаб чиқариш топшириғини 80,4 процент уддалади, холос. Иккинчи квартал ҳам охирлаб қоляптики, корхонада ўзгариш бўлмади, ишда маром таъминланмади, технологик узилишларга барҳам берилмади. Сўнгги икки ой ичида 1-цехда ускуналарнинг бекор туриб қолиш ҳоллари 200 иш соатини ташкил этди. Натижада цехда 3691 тонна маҳсулот кам ишлаб чиқарилди.

Ускуналарни созлаш, уларни вақтида ҳаракатга келтириш ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги корхона ишлаб чиқаришининг барча бўғинларига жиддий путур етказмоқда. Чунончи, февраль, март ойларида 5-цех 7594 тонна олтингугурт кислотаси, 9-цех 2720 тонна циклогексанкарбон кислотасини кам етказиб берди. Чиқиндилар куйдириш печларининг носозлиги оқибатида 4-цехда 3582 тонна оз капролактам тайёрланди.

Меҳнат унумдорлигининг бу қадар паст бўлишига юқоридаги сабаблар билан бирга [illegible]

Меҳнат унумдорлигининг кескин пасайиб кетишига яна бир сабаб [illegible] **1981 йилга нисбатан 20,5 процент оширилади** [illegible]

Бирлашмада сифатни бошқаришнинг комплекс системасини жорий этиш ишлари ҳам кўнгилдагидек эмас. [illegible] Йилнинг биринчи ярмида давлат Сифат белгисига тақдим этилиши кўзда тутилган маҳсулот — сульфат аммонийси ҳали ишлаб чиқарилаётгани йўқ. Ёш ишчиларни тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш, уй-жой қуриш ишлари сингари вазифалар ижросида ўта сусткашлик ҳукм сурмоқда. Корхонанинг аммиак ишлаб чиқариш янги йирик агрегати қурилишида ҳам суръат тезлашмаяпти.

Хуллас, қайси соҳада бўлмасин, шаҳар химиклари республикадаги турдош корхона — «Навоиазот» бирлашмаси коллективи билан бўлган анъанавий мусобақада бу гал ҳам ортда қолмоқдалар. Чунки бу ерда янги техника ва технологияга оид тадбирларни изчил амалга оширишга дуруст эътибор берилмаяпти, рационализаторлик таклифлари ва ихтирочилик ишларида барака бўлмаяпти. Тежамкорлик ва иқтисод қилиш кўрсаткичлари ҳам яхши эмас. Ваҳолонки, бирлашмада иш якунларини чиқариш практикасини оператив ҳал этиш, ошкораликни кучайтириш, илғорлар тажрибасини кенг оммалаштириш, оқибат-натижада, меҳнат унумдорлигини ошириш учун ҳамма шарт-шароит муҳайё.

Шундай экан, бирлашма коллективлари зиммаларига олган мажбуриятларини бажариш йўлида мавжуд шарт-шароитлардан унумли фойдаланиб, ички резерв ва имкониятларни ишга солишлари, бутун куч-ғайратларини белгиланган давлат планлари ва олган мажбуриятларини бажаришга сарфлашлари, мусобақада касбдошларидан ортда қолмасликлари учун астойдил ҳаракат қилмоқлари керак. Бу билан улар мамлакат Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли амалга оширилишига ўз ҳиссаларини қўшган бўладилар.

Н. САЪДУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

МЕТОДИК СОВЕТ ЙИҒИЛИШИ

Партия XXVI съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари ҳамда йўл-йўриқларига амал қилаётган республика партия ташкилотлари партия ҳаётининг нормаси, сиёсий раҳбарликнинг муҳим принципи, кадрларни тарбиялашнинг синалган методи бўлган танқид ва ўз-ўзини танқидни ҳар томонлама кучайтиришга катта аҳамият бермоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўйича методик советининг навбатдаги йиғилишида ҳам партия ички демократиясининг ана шу муҳим масаласи муҳокама қилинди. Унда методик совети секцияси раҳбарининг ўринбосари А. Ғ. Абдунабиев КПСС XXVI съезди талаблари асосида республика партия ташкилотларининг танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш борасидаги тажрибаси ва методик советнинг бу масала юзасидан тавсиялари ҳақида ахборот берди.

Тошкент область партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири О. З. Зуфаров, Андижон область партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири О. Н. Цветков, Қўқон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Х. И. Мусабеков, партия тарихи институтининг партия қурилиши сектори мудири Ш. С. Зиёмов ва бошқа ўртоқлар партия ташкилотлари танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш юзасидан амалга ошираётган ишлар ҳақида фикр алмашдилар.

Методик совет йиғилишига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков якун ясади.

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1982 йил 17 июндаги Фармонига биноан Ўзбекистон ССРда истиқомат қилувчи ўн ва ундан ортиқ болани туғиб тарбиялаган кўп болали 444 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди, уларга «Қаҳрамон она» ордени топширилади. (ЎзТАГ).

ЁШЛАР ТАРБИЯСИГА КОМПЛЕКС ЁНДАШАЙЛИК

ТАЪСИРЧАН ТАДБИРЛАР

Мамлакатимиздаги бошқа педагогика олий ўқув юртлари қаби институтимиз коллективи ҳам малакали, ҳар жиҳатдан етук, одоб-ахлоқда ибрат бўладиган, ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниққан, коммунистик эътиқодли кадрлар етиштириш борасида қатор ишларни амалга оширмоқда. Ана шундай фазилатли мутахассислар тайёрлаш ҳамиша ректорат, партия, касаба союз, комсомол комитетлари ва бутун жамоат ташкилотларининг диққат-марказида турибди.

Институтимиз республикадаги йирик педагогик олий ўқув юртларидан бири. Ҳозир билим даргоҳимизда ўттиздан ортиқ кафедра ишлаб турибди. 237 профессор-ўқитувчи, жумладан, уч фан доктори ва профессор, юздан ортиқ фан кандидати ҳамда доцент ёшларга пухта билим ҳамда намунали тарбия бериш ишлари билан банд. Тўққиз факультетнинг кундузги ва сиртқи бўлимларида беш мингдан ортиқ студент 14 мутахассислик бўйича таълим олмоқда.

Олий ўқув юртларида студентларга программа материаллари асосида таълим ва тарбия бериш профессор-ўқитувчиларнинг ўз вазифаларига нақадар масъулият сезган ҳолда ёндашишларига, лекция, семинар ва амалий машғулотларнинг ғоявий-сиёсий, тарбиявий савиясига боғлиқ. Шунинг учун ҳам биз аввало машғулотлар савияси шу куннинг талаблари даражасида бўлишига алоҳида аҳамият бермоқдамиз. Ижтимоий фанлар, педагогика, психология фанлари кафедраларининг ўқитувчилари ўтказаётган машғулотлар студентларга чуқур билим бериш билан бирга уларда юксак инсоний фазилатларни такомиллаштиришда ҳам муҳим аҳамият касб этмоқда. Профессор-ўқитувчиларимиз машғулотларда диалектик-материалистик дунёқарашни, ғоявий-сиёсий эътиқодни, коммунистик ахлоқ нормаларини таркиб топтириш, назарий проблемаларни коммунистик қурилиш практикаси билан, партиянинг ҳозирги сиёсий ва ташкилотчилик фаолияти билан чамбарчас боғлаб олиб боришга ҳаракат қилмоқдалар.

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорлари ва кўрсатмалари асосида институт талабалари билан олиб бориладиган тарбиявий тадбирларнинг ягона плани ишлаб чиқилган. Ректорат, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ҳамда деканат ва кафедралар студентларнинг коммунистик тарбияси билан боғлиқ бўлган тадбирларни ана шу планлар асосида олиб бормоқдалар. Бунда тарбиявий ишлар ғоявий-сиёсий, педагогик йўналишда бўлишига, таълим билан тарбия бирлиги, меҳнат тарбияси, ахлоқ ва эстетик тарбиянинг жисмоний тарбия билан уйғунлигига эришиш, педагогик коллектив билан жамоат ташкилотларининг тарбиявий тадбирларни амалга оширишдаги ўзаро ҳамкорлиги каби принциплар ҳисобга олинган.

Олий педагогика ўқув юртларида олиб бориладиган таълим-тарбия жараёнларининг самарадорлиги студентларнинг танлаган ихтисосни ва марксча-ленинча билимларни нечоғли пухта ўзлаштирганликлари, ижтимоий-сиёсий, педагогик фаолиятдаги активликлари, ўқишда, меҳнатда, турмушдаги шахсий масъулиятлари, ахлоқий қатъийлиги ва интизом туйғуларининг шаклланганлиги, ёш ўқитувчининг дастлабки йилларда мактабларда олиб борган ишларининг сифати билан белгиланади. Шу нуқтаи назардан қараганда бизда кундузги ва сиртқи бўлимларни бу талабларга тўла жавоб бера оладиган мутахассислар битириб чиқаётирлар. Институт ташкил топган даврдан буён қарийб 40 йил ўтди. Шу йиллар ичида унинг ҳар иккала бўлимини йигирма мингдан ортиқ талаба битириб, ёш авлодга таълим-тарбия бериш учун йўлланма олди.

Студентларни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларда чин инсоний ва ҳақиқий муаллимлик фазилатларини таркиб топтиришда аудиториядан ташқари пайтларда ҳам турли-туман тадбирлар ўтказилмоқда. Биргина ижтимоий касблар факультетида ўндан ортиқ касб юзасидан 900 студент ҳунар ўрганмоқда. Ўттиздан ортиқ фан тўгарагига 700 студент жалб этилган. Студентларнинг илмий жамиятига икки мингдан ортиқ талаба аъзо бўлиб, улар фаннинг турли соҳаларида самарали илмий-тадқиқот ишлари олиб бораётирлар. Кундузги бўлимда таълим олаётган студентларнинг деярли бари илмий-тадқиқот ишлари билан банд.

Биз студентларни ватанпарвар ва интернационалист қилиб тарбиялаш йўлида бир қанча тадбирларни амалга оширмоқдамиз. Уларнинг рус тилини пухта ўрганишларига алоҳида аҳамият берилаётир. Ҳар ҳафтанинг чоршанбаси институт бўйича рус тили куни деб эълон қилинган. Шу куни студентлар ҳам, профессор-ўқитувчилар ҳам бир-бирлари билан рус тилида мулоқотда бўладилар. Бу тадбирлар студентларнинг улуғ рус халқига, рус тилига меҳр-муҳаббатини оширади, уларни халқлар дўстлиги ва интернационализм руҳида тарбиялашда асосий омиллардан бири бўлиб хизмат қилмоқда. Бундан ташқари барча факультетларда рус тили ва адабиёти тўгараклари ишлаб турибди.

Институтда самарали иш олиб бораётган интернационал дўстлик клубининг фаолияти, айниқса катта аҳамиятга эга. Бу клубга кўп йиллардан буён педагогика ва психология кафедрасининг катта ўқитувчиси М. Мазитова раҳбарлик қилмоқда. Клуб ўз фаолиятини қатъий план асосида олиб боради. Ана шундай клублар барча факультетларда ҳам иш кўрмоқда. Клублар ва уларнинг атрофига уюшган студентлар Иттифоқимиздаги ва социалистик давлатлардаги олий ўқув юртларининг студентлари билан доимий алоқа ўрнатганлар. Айни кунларда клуб адресига Москва, Ленинград, Чоржўйдаги олий ўқув юртларининг талабалари, шунингдек Болгария ва ГДР студентларидан, мамлакатимизнинг турли жойларидан мактублар келиб турибди. Бу ерда тез-тез интернационал дўстлик кечалари, мароқли учрашувлар ўтказилади. Интернационалшоир Муса Жалилнинг ҳаёти ва ижодига бағишланган кеча, В. Кожевников, Г. Эмин, Р. Маргиани, Р. Рустамзода каби таниқли совет адиблари, Улуғ Ватан уруши йилларида ота-онасиз қолган ўн олти ўғил-қизни асраб олган ажойиб инсонпарвар, эр-хотин Ш. Шомуродов ва Б. Акбарова, Қашқадарё областида қурилиш ишларида актив иштирок этаётган болгариялик бинокорлар билан учрашувлар студентларда катта таассурот қолдирди.

Факультетларда, студентлар ётоқхоналарида ҳам тез-тез сиёсий-назарий, тарбиявий темаларда кечалар, лекциялар, суҳбатлар, докладлар бўлиб туради. Коммунистик тарбиянинг муҳим масалалари юзасидан баҳс-мунозаралар, викториналар ҳам ўтказилади. Бундай тадбирлар студентларда ҳақиқий инсоний фазилатларни таркиб топтиришда, шакллантиришда, такомиллаштиришда ғоят муҳим восита бўлиб хизмат қилмоқда.

Институтимизнинг катта коллективи КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди томонидан олий ўқув юртлари олдига қўйилган улуғвор вазифаларни бажара бориб, бундан кейин ҳам таълим ва тарбияда ана шундай таъсирчан тадбирларни амалга ошираверадилар.

М. БОЛТАЕВ,
Ҳамид Олимжон номли Қарши давлат педагогика институтининг ректори, профессор.

ПАРТИЯ ВА ДАВЛАТ АППАРАТИНИНГ ИШИ ҲАҚИДА

К. У. Черненконинг «Партия ва давлат аппаратининг иши масалалари» китоби қайта ишланиб ва тўлдирилиб, иккинчи марта нашр этилди. Китоб КПСС фаолиятининг турли босқичларида аппаратнинг ишини такомиллаштиришга бағишланган. Китобда ривожланган социалистик жамият шароитидаги иш услуби, формалари ва методларини анализ қилиш катта ўрин олган. Янги нашрда КПСС XXVI съезди қарорларини амалга оширишда аппаратнинг роли кўрсатиб берилди, кўпгина мавзулар ва бўлимлар янада пухта ишлаб чиқилди.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди.

(ТАСС).

ТАРИХ ВА ҲОЗИРГИ ЗАМОН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти Тошкентда область партия архивлари ходимларининг республика кенгашини ўтказди. Кенгаш қатнашчилари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига тайёргарлик билан боғлиқ вазифаларни муҳокама қилдилар, партия ҳужжатларини сақлаш, ишлаш борасида тўпланган тажрибани ўртоқлашдилар, КПСС XXVI съезди талаблари асосида архив ишини янада такомиллаштириш йўлларини белгиладилар.

(ЎзТАГ).

ҚЎРИҚДА «ЖИЗЗАХ ТАРОНАЛАРИ» ЯНГРАМОҚДА

Қўриқ Жиззах областида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган адабиёт байрами ўтказилди. Зомин ва Бахмал районининг меҳнаткашлари адабиёт арбобларини биринчи бўлиб самимият ва хушнудлик билан кутиб олдилар.

Жиззах область партия комитетининг биринчи секретари Т. Боймиров Жиззах дашти чўлқуварларининг зарбдор меҳнати, қўриқ ўлка қишлоқ хўжалиги ва саноатининг ривожланиш истиқболлари ҳақида, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорлари туфайли юзага келган меҳнат активлиги тўғрисида меҳмонларга гапириб берди.

Жиззахдаги устки трикотаж кийимлар фабрикаси коллективи, Жиззах районидаги «Москва» колхозининг меҳнаткашлари билан самимий учрашув бўлди.

Область музикали драма театрида адабий кеча бўлиб ўтди. Кечада сўзга чиққан Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Сарвар Азимов адабиётнинг ривожи тўғрисида, қаламкашларнинг ишчилар, чўлқуварлар, чорвадорлар билан мустаҳкамланиб бораётган алоқалари ҳақида гапирди.

Ўзбекистон халқ шоираси Зулфия, республика халқ ёзувчилари Назир Сафаров, Мирмуҳсин кечада сўзга чиқиб, халқлар дўстлиги, тинчлик, чўлқуварлар меҳнатининг гўзаллиги ҳақидаги шеърларни ўқиб бердилар.

Кўпгина адабиёт усталари жиззахликлар ҳузурига чўлқуварларга бағишланган достонлар ва шеърлар билан келишди. Туроб Тўла ўзининг «Суюк момо ва офтобнинг етти ранги ҳақида достон»идан парчалар ўқиб берди.

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Нормурод Нарзуллаев «Жиззах тароналари» туркумидан шеърлар ўқиб берди. Шоира Гулчеҳра Нуруллаева ўзининг янги поэмасида Жиззах хотин-қизларининг завқли меҳнатини, уларга бўлган меҳр-муҳаббатини таранnum этди.

Л. ДОЛИНА,
(ЎзТАГ мухбири).

ЯГОНА ОИЛАДА

ТОШКЕНТ—ҚАРДОШЛИК РАМЗИ

Тимсол нима дегани! У ҳамма бошқа нарсалардан ташқари бир неча сўздаги моҳият бўлиши билан айни пайтда у ёки бу воқеанинг тўла манзарасини ифодалайди.

Тошкент тақдирида социалистик Ватанимизнинг интернационал моҳияти, айниқса, ўзининг бутун кучи билан намойиш бўлди-ки, гарчи бундай ҳолатларда бизнинг исталган шаҳримиз, унинг одамлари тошкентликлар ўз вақтида қандай ҳаракат қилган бўлсалар, улар ҳам шундай қилган бўлар эдилар. Тошкент тақдири айнан мана шу моҳиятни яққол ажратиб кўрсатиш, тимсол сўзининг мазмунини ташкил этувчи тўла манзарани чизиб бериш имкониятини яратди.

ШУНДАЙ қилиб, вақт Тошкентни «танлади». Биринчи марта — 1941 йилни, Ватанимиз учун оғир пайтни танлади. Мамлакатимизнинг мустаҳкамлиги ўт ва қон билан синаб кўрилди. Жангу жадаллар олови ҳеч кимни — на хотин-қизларни, на кексаларни, на ёшларни сийлаб ўтирди. Шунда қочқинлар — уруш туфайли туғилган ерларидан ажратилган, эвакуация қилинган одамлар пайдо бўлди. Кўпинча уларнинг қўлида кичкинагина тугунчалари бўлар, айримларида эса у ҳам йўқ эди.

Бундай кишиларни Куйбишев ва Челябинск, Свердловск ва Новосибирск, Ульяновск ва Барнаул кўплаб кўрди. Тошкент улардан роппа-роса бир миллионини қабул қилди. Қабул қилди нима дегани? «Туғилиб ўсган жойларини, ўз фабрика ва заводларини, ўз далаларини шафқатсиз уруш вақтида вақтинча ташлаб кетишга мажбур бўлган миллионларча хотин-қизлар ва болаларга, кекса оталаримиз ва оналаримизга ўзбек халқи қон-қардошдек ўз уйларининг эшикларини кенг очиб қўйганлиги, уларни бағрига олиб, тирикчилик қилишларига кўмаклашганлигини ҳам барча совет кишилари яхши эсда тутадилар», — деган эди бу ҳақда Л. И. Брежнев. Ўша пайтларда «кўчириб келтириш», «кўчириб келтирилган» сўзлари Тошкентда энг кўп ишлатиладиган кундалик сўзларга айланиб қолганди. Кўчириб келтирилганлар қарийб ҳамма уйни, ҳамма квартирани тўлдиришган эди.

Ўша пайтдаги Тошкент тарихида кўчириб келтирилган болалар алоҳида саҳифани ташкил этади. Ҳозир Тошкентнинг ўшанда 100 минг болани қабул қилганлигини ҳисоблаб чиқишган. Улар бир неча ойликдан тортиб, ўн-ўн икки ёш ва ундан каттароқ ёшдаги болалар эди. Уларнинг ҳаммаси ота-онасидан жудо бўлган, баъзилари эса исмсиз, фамилиясиз болалар эди.

Кейинроқ, ҳозирги кунларимизда Тошкентда Г. Марьяновскийнинг «Минг бир тақдир» деган ҳужжатли қиссаси нашр этилди. «Сўрисиз, иситилмаган теплушкада олтмиш нафар болакай — тинкаси қуриган, оч, кирчир ҳолда аралаш-қуралаш ётишарди... Улар қимирлашмас, эшик ғичиллаб сурилганда ҳам миқ этмай ётишарди», деб ёзади муаллиф ленинградлик биринчи гуруҳ болаларнинг Тошкентга келишини тасвирлаб. Ўшанда Ўзбекистон Халқ Комиссарлари Совети ва Ўзбекистон КП (б) Марказий Комитети «Фронтга яқин жойлардан кўчириб келтирилган болаларни жойлаштириш ҳақида» қарор қабул қилдилар. Қарор катта бўлиб, 17 банддан иборат эди.

Сўнгги бандида: «... область партия комитетлари ва область ижроия комитетларига аҳоли ўртасида моддий жиҳатдан таъминланган ва кам болали оилалар ота-онасини ёхуд қариндош-уруғларини йўқотган, кўчириб келтирилган болаларни ўз қарамоқларига олишлари учун якка тартибда ва гуруҳ-гуруҳ бўлиб суҳбатлар ўтказишни ташкил этиш топширилди.

Ўзбекистон Халқ Комиссарлари Совети ва Ўзбекистон КП (б) Марказий Комитети бу муҳим ишда партия, давлат ва жамоат ташкилотларининг раҳбар ходимлари намуна кўрсатишлари керак, деб ҳисоблайдилар», — дея таъкидланганди.

Қарорни республика Халқ Комиссарлари Совети Раисининг ўринбосари П. Кабанов ва Ўзбекистон КП(б) Марказий Комитети секретари У. Юсупов имзолаган эдилар. Агар таъбир жоиз бўлса, бу ҳужжатдаги сиёҳ қуримай туриб, Ўзбекистон КП(б) Марказий Комитетининг биринчи секретари Усмон Юсупов ленинградлик уч яшар қизни ўз уйига келтириб, уни фарзандликка олди. Олдиндан айтиш мумкинки, у қизни тарбиялаб вояга етказди, бахтли қилди.

Ўша кунларда Тошкент вокзалига эвакуация қилинганлар тушган эшелонлар ҳар бир-бир ярим соатда келиб турарди. Марказий болалар эвакуация пункти (Тошкент вокзали ҳузурида шундай пункт бор эди) ходимларининг эслашларича, баъзан тунлари ҳам болаларни олгани келганлар узоқ вақт навбатда туриб қолишарди. Одамлар энг кучсиз, тинкаси қуриган, касал болаларни танлаб олишарди.

ЎША пайтдаги Ўзбекистон халқ маорифи комиссарининг собиқ ўринбосари Е. Рачинскаянинг шундай гувоҳлиги бор:

«1942 йилда республикамиз территориясида ва унга яқин жойларда Россиянинг марказий районлари ҳамда Украинадан эвакуация қилинган болалар уйлари бор бир неча эшелон тўпланиб қолди... Усмон Юсупов мени зудлик билан чақириб, деди: «Бизнинг болалар уйларимизга ҳамма болаларни ҳеч монеликсиз қабул қилинг ва жойлаштиринг. Янги болалар уйлари очинг. Бунинг учун барча яроқли бинолар: колхоз клублари, қизил чойхоналар, интернатлардан фойдаланишингиз мумкин. Агар, зарурат туғилса, болаларга колхоз правлениеларининг биноларини берамиз. Республикамизга келган биронта ҳам бола жойлаштирилмасдан қолмасин. Агар сиз болалар йўл туфайли ҳолдан тойганлигини кўрсангиз, эшелонларни, бошқа республикаларга кетаётганларини ҳам Тошкентда қолдиринг».

Шундай кунлар ҳам бўлганки, Тошкент вокзалига болалар уйлари, болалар боғчалари, мактаблар составидагилардан ташқари 500 нафаргача бола айрим-айрим ҳолда келишарди. 1942 йил январида Тошкент шаҳар хотин-қизларининг актив йиғилиши бўлиб ўтди.

Хотин-қизлар активи йиғилиши қабул қилган мурожаатда шундай дейилган эди:

«Орамизда одамларнинг болалар қайғу-кулфатига нисбатан тошбағирлар ва бепарволар бўлмасин... Улуғ рус халқи, Украина, Белоруссия халқлари олдидаги қардошлик бурчимизни бажарайлик. Интернационализм ва Совет Иттифоқи халқларининг қардошларча дўстлиги байроғини янада баланд кўтарайлик».

Кейинчалик бутун мамлакат уруш йилларида 14 нафар болани тарбиялаб олган Шоаҳмад Шомаҳмудов ва унинг турмуш ўртоғи Баҳри опа номини эшитади. Руслар, украинлар, белоруслардан ташқари, литва, латиш, поляк болалар уйлари ҳам кела бошлади. Ўзбек мактаблари қошида эвакуация қилинган болаларни ўз она тилларида ўқитиш учун махсус синфлар ташкил этилди.

Урушнинг бутун даври давомида фароғатли Тошкентга биронта ҳам бомба тушмади. Аммо, шаҳар шундай бир маромда, шундай бир тиғизликда яшар эдики, у худди фронтга яқин шаҳар каби яшар, шаҳар ўзича ғалаба учун курашарди. Уруш йилларида Ўзбекистонга салкам юзта йирик саноат корхонаси, ўнлаб фан ва маданият муассасалари эвакуация қилинди. Заводлар билан бирга ишчилар, фан муассасалари билан бирга олимлар келишди... Бугунги Ўзбекистон — юксак ривожланган индустрия республикаси. Тошкент аҳолиси икки миллионга яқинлашиб қолди. Бугунги Тошкент — аҳолиси сони миқдори жиҳатидан мамлакатда тўртинчи ўринда турибди.

УРУШНИНГ оғир йилларида ўз елкасида ўша даврнинг барча кулфатларини кўтариб чиққан, синовдан муваффақиятли ўтган одамларга Тошкентда ёдгорликлар қўйилган. Шулардан бири Тошкент куранти деб ғалати ном олган ёдгорликдир. Урушдан кейинги биринчи йилда бутун шаҳар аҳли курантни қуришга отланди. Ёдгорлик 1947 йилда очилди. Курантнинг овозини ҳар бир тошкентлик яхши билади. Нима учун айнан курантни Ғалаба шарафига бунёд этишган?! Эҳтимол, одамлар даврнинг янги ҳисобини тинчлик йилларидан бошламоқчи бўлиб, курантни барпо қилиштандир.

Тошкент куранти 1947 йилдан бошлаб сўзсиз бир текисда, ҳеч қандай бузилишсиз тўхтамасдан ишлаб келди. У фақат бир марта, оз муддатга тўхтаб қолди. Бу воқеа 1966 йил 26 апрелда, маҳаллий вақт билан соат 5 дан 23 минут ўтганда юз берди. Тошкентда 7,5 балл куч билан ер қимирлади. Талафот бўлди. Катта вайронгарчилик бўлди. Худди ўша куни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Тошкентга махсус самолётда етиб келишди. Улар билан бирга Тошкент зилзиласи оқибатларини тугатиш учун КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қарорига биноан тузилган ҳукумат комиссиясининг аъзолари ҳам учиб келишди.

78 мингдан зиёд оила бошпанасиз қолганди. Кўплаб мактаблар, касалхоналар, дўконлар, ошхоналар, саноат корхоналари яроқсиз ҳолга келди. Бутун бошли кўчалар ва кварталлар вайроналар ичида ётарди. Шаҳарни тиклаш учун жуда кўп йиллар керакдай туюларди. Зилзила 26 апрелдаги биргина силкиниш билан тўхтамади. 10 майда «Тошкент» сейсмик станцияси 26 апрелдан бери 300 га яқин силкинишни ҳисобга олганлиги маълум қилинди. Улар турли кучланишда бўлиб, шаҳарни вайрон қилишда давом этарди.

Тошкент чодирлар билан бурканди. Ўша кунлари шаҳарда 15 мингта чодир пайдо бўлди. Гўё шаҳар катта миқёсдаги оммавий бомбардировкадан, узоқ давом этган артиллерия отишмаларидан сўнг вайронага айлангандек кўринарди. [illegible]

[illegible] «...тиз мумкин...», «Махсус рейс билан Сочига учувчи болалар, ўтишингиз мумкин...» деган диктор эълонлари ўша пайтда аэровокзалда кеча-ю кундуз эшитилиб турди. Шарқдаги Иркутскдан ғарбдаги Брестгача, шимолдаги Ленинграддан жанубдаги Батумигача бўлган шаҳарлар номи айтиларди. Тошкентдан махсус рейсларда болаларни олиб кетишар, шаҳар жароҳатларини тузатгунча уларни вақтинча зудлик билан эвакуация қилишарди.

Албатта, бу ўзгача эвакуация эди. Болалар чиройли, башанг кийинишган, ҳар бир болани ота-онасидан бири, баъзан эса ҳамма қариндош-уруғлари кузатарди. Табиийки бундай ёшда, айниқса, ота билан онадан ажралишиш ҳамиша оғир бўлади. Аммо, Тошкент болалари ота-оналари каби мардларча, жасорат билан турдилар. Чунки, ҳар бир бола ўзининг қаёққа кетаётганлигини, қаерда бўлишини аниқ билар, ҳадемай яна жонажон юртига қайтиб келишини тушунарди. Уларни кузатиб борувчилар энг малакали педагоглар эди.

Тошкентлик болалар учаётган шаҳарларда уларни кутиб олишди. Бу учрашувлар дўстлик ва бирлик намойишига, ҳақиқий манифестацияга айланиб кетарди. Болаларга гуллар тақдим этишар, уларни қучоқларига олиб, ўз фарзандларини кутиб олгандек қарши олишарди. Домодедовода Тошкентдан келган махсус рейсларни «Биз сизларнинг ташрифингиздан ниҳоятда хурсандмиз» деган шиорлар билан кутиб олишарди. Ленинграддаги «Красний виборжец» заводи ишчилари бир ойлик мукофот фондларини Тошкент болалари учун совға-саломлар сотиб олишга беришди. Омск ишчилари болакайларга яп-янги пионер формаларини [illegible]

[illegible] **...саволларга жавоб бериб, маълум қиламиз: Тошкентга ёрдам фонди учун тўпланган барча маблағлар қуйидаги адресга жўнатилиши керак: Тошкент шаҳри, Киров кўчаси, 4. Давлат банкининг Ўзбекистон республика идораси, счёт номери 170064». Мамлакатимизнинг ҳамма бурчакларидан ана шу счётга пуллар туша бошлади. Орадан кўп ўтмай, унда 10 миллион сўм йиғилди.**

БУ пайтда эса москвалиқлар Ўзбекистон пойтахтига бир нечта қурилиш поездини, лойиҳачиларнинг катта гуруҳини жўнатдилар. Лойиҳачилар атиги 12 кунда дастлабки уйларнинг пойдевори чизмаларини тайёрлаб беришди.

1966 йилнинг май кунларида Ленинграддаги корхоналарда, муассасалар ва ташкилотларда тунлари ҳам ҳаёт тўхтамади. Бу ерда худди фронт учун бўлгани каби бир маромдаги шошилинч билан одамлар, техника ва материаллардан иборат эшелонлар тузиларди. Ленинградликлар Тошкентга кўмак бергани шошилишарди.

Тошкент зилзиласидан кейинги дастлабки кунлардаёқ РСФСР Министрлар Совети Россия меҳнаткашлари хоҳиш-иродасини ифодалаб, республика кучлари ва маблағлари ҳисобига 330 минг квадрат метр саҳнли уй-жой биноларини маданий-маиший аҳамиятга молик барча зарур объектлар комплексида қуриш тўғрисида қарор қабул қилди. Республика ҳукуматининг қарори билан Тошкентда ўз қурилиш базасига, автомобиль хўжалигига эга бўлган махсус «Росташтрой» тресті ташкил қилинди. Тошкент россияликлардан 330 минг квадрат метр ҳажмидаги уй-жойларни ва маданий-маиший объектларнинг бутун комплексини ўз муддатида [illegible]

[illegible] ...келишди. Ҳарбий қурувчилар ишига армия генерали Н. Г. Ляшченко бошчилик қилди.

Тошкентликлар биринчи уйнинг пойдеворига авлодларга қарата ёзилган қуйидаги сўзларни зангламайдиган пўлатдан тайёрланган капсулага солиб жойлаштириб қўйишди. Унда шундай дейилган: «Қаҳрамонона меҳнатлари билан бу ажойиб йўлдош шаҳарчани қурган Совет Армияси жангчиларига меҳр-муҳаббатни қалбларингиз ҳамиша сақлаб турсин».

150 минг квадрат метр саҳнли уй-жойи, мактаблари, болалар боғчалари, касалхона ва поликлиникалари, асфальтланган кўчалари ва тротуарлари, кенг шохобчали суғориш системалари бўлган йўлдош шаҳарча тошкентликларга муддатидан илгари ўн ойда топширилди.

Зилзиладан сўнгги уч ярим йил ичида эса умумий ҳисобда 3.200.000 квадрат метр уй-жой биноси қурилди, юзлаб саноат объектлари бунёд этилди...

Шундай қилиб, тимсол нима дегани!

У ҳамма бошқа нарсалардан ташқари бир неча сўздаги моҳиятдир.

У — шунингдек, у ёки бу воқеанинг тўла манзарасидир... Бу ўринда — совет халқлари дўстлигининг, ягона оила дўстлигининг тўла манзарасидир. У шонли воқеа — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини кутиб олишга шайланган оиланинг тўла манзарасидир.

Полковник
В. ФИЛАТОВ,
подполковник
А. АЛЯБЬЕВ,
«Красная звезда»нинг махсус мухбирлари.
(«Красная звезда», 1982 йил, 23 июнь).

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИДА ЧЕТ ТИЛИ ЎҚИТИЛМОҚДА

23 июнь куни Тошкентда очилган зонал илмий-методик конференцияда тил ўқитилмайдиган олий ўқув юртларида студентларга чет тилларни ўргатиш сифати ва самарадорлигини ошириш проблемалари муҳокама қилинмоқда. Конференцияни СССР ва Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ўтказмоқда. Конференцияда қатнашмоқ учун Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистондаги, шунингдек Москва, Ленинграддаги, Россия Федерацияси, Украина, Белоруссия, Озарбайжоннинг бошқа шаҳарларидаги педагогик илмий-тадқиқот муассасаларининг олимлари, тилшунос ўқитувчилар, олий ўқув юртларининг методистлари таклиф қилинганлар.

Конференция программасида КПСС XXVI съезди қарорлари асосида олий ўқув юртларидаги чет тиллар кафедраларининг фаолиятини яхшилаш, халқ хўжалиги учун мутахассислар тайёрлаш даражасини ошириш билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилиш кўзда тутилган. (ЎзТАГ).

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ

ДАСТЛАБКИ ВАЗИФА БАЖАРИЛДИ

Бугун ГФР — Австрия, Англия—Қувайт, Испания— Шимолий Ирландия командалари учрашуви билан жаҳон чемпионатининг биринчи босқич финал ўйинларига якун ясалади. Чемпионат иштирокчилари кўзда тутилган жами 52 учрашувдан 36 тасида ўзаро баҳслашгач, курашни давом эттирувчи кучли ўн икки команда аниқланади. Биринчи, учинчи ҳамда олтинчи группаларда ўтказилган учрашувлар ниҳоясига етди. Бу группаларда фахрли ўринларни эгаллаган командалар чемпионатнинг ҳал қилувчи босқичига йўлланма олдилар.

Маълумки, совет футболчиларининг курашни давом эттиришлари учун Шотландия командаси билан учрашувда дуранга эришишлари кифоя эди. Лекин ғалаба қилишни ўзларига шиор қилиб олган шотландияликлар билан куч синашиш осон бўлмади. Ҳужумкорликка зўр берган Шотландия футболчилари 15-минутда ҳисобни очишга муваффақ бўлдилар. Тўпни дарвозага Д. Жордан киритди. Танаффусдан кейин футболчиларимиз ташаббусни қўлга олиб, ҳаракатларида бурилиш ясадилар. 59-минутда команда капитани А. Чивадзе жавоб тўпи киритди. Шошилиб қолган шотландияликлар таҳликага тушдилар. Р. Шенгелия эса дарвазабонга ёлғиз рўбарў бўлиб, хотиржамлик билан тўпни тўрга урди. Ҳисоб — 2:1. Шундан кейин футболчиларимиз ҳимояга ўтдилар. Учрашувнинг сўнгги минутигача ҳужумга зўр берган Шотландия ўйинчилари ҳисобни 2:2 қилишга муваффақ бўлишди. Навбатдаги тўпни дарвозага Г. Соунес йўллади.

— Беш кишини мудофаага қўйиш билан ҳимоя усулини қўллашни кўзламаганмиз, — дейди футболчиларимиз устози К. Бесков, — Демьяненко ярим ҳимояда туриб, кўпроқ ҳужумга ўтишдек алоҳида топшириқ олган эди. Ўйлайманки, унинг ҳаракатлари шотландияликларни саросимага солиб турди. Умуман, ҳаракатларни ҳужум ва ҳимояда мувофиқлаштиришни мўлжаллагандик. Қийин ва кескин ўйинда йўл қўйилган баъзи камчиликларни эътироф этиши керак. Муҳими дастлабки вазифани адо этиб, курашни давом эттирадиган бўлдик.

Энди совет футболчилари «А» группада дастлабки учрашувни 1 июлда ўтказишади. Бунда 28 июнга мўлжалланган Бельгия — Польша учрашувида енгилган коллектив ёки ўйин дуранг бўлса Польша командаси билан майдонга тушилади. 4 июлда СССР — Бельгия (ёки Польша) учрашуви бўлади. «С» группада Италия, Бразилия ва Аргентина командалари куч синашадилар. Ҳар иккала группа ғолиблари ярим финалда ўзаро баҳс юритади.

Қолган учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: Бельгия — Венгрия — 1:1, Польша — Перу — 5:1, Бразилия — Янги Зеландия — 4:0, Италия — Камерун — 1:1, Аргентина — Сальвадор — 2:0.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

КУРОРТ МАВСУМИ

БУДАПЕШТ. Балатон кўлига, Дунай соҳилларига, Матра тоғларига олиб борадиган автомобиль йўллари шу кунларда жуда серқатнов бўлиб қолди. Юзлаб қулай «Икарус» автобуслари курорт жадвалига қўшимча равишда киритилган бўлиб, улар меҳнаткашларни дам олиш уйларига, санаторийлар ва пансионатларга элтиб қўймоқда.

Бу йилги мавсумда республиканинг шифохоналарида касаба союзларининг йўлланмалари билан 1,3 миллиондан кўпроқ киши дам олади. Шу йилнинг ўзидагина касаба союзларининг курорт базасига ўнта замонавий пансионат ва санаторий қўшилди. Кўп болали ишчи ва хизматчилар оилаларининг дам олишини ташкил этишга катта эътибор берилди. Ҳайдусобосло ва Лилафюредда шундай типдаги ихтисослаштирилган шифохоналар дам олувчиларни қабул қилди.

Венгриянинг тобора кўпроқ меҳнаткашлари ўз отпускаларини қардош социалистик мамлакатларнинг, шу жумладан Совет Иттифоқининг касаба союз санаторийлари ва дам олиш уйларида ўтказмоқдалар. Кейинги беш йил мобайнида 20 мингдан кўпроқ киши социалистик мамлакатларнинг курортларига берилган путевкалардан фойдаландилар. (ТАСС).

Будапештдаги «Ганц» электротехника заводи социалистик Венгриядаги йирик саноат корхоналаридан биридир. Унинг цехларида хилма-хил маҳсулот — қудратли асбоб-ускуналардан тортиб электроаппаратларгача ишлаб чиқарилаётир.

СУРАТДА: Бу асбоблар Чехословакия автотрактор саноати учун тайёрланмоқда.

МТИ—ТАСС фотоси.

Суверенитет ва хавфсизлик гарови

Польша Халқ Республикаси социалистик ҳамдўстликнинг, Варшава Шартномаси ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг мустаҳкам бўғини бўлиб қолди ва шундай бўлиб қолади, деб ёзади «Жолнеж вольности» газетаси.

Газета Польша Халқ Республикасининг социализм мамлакатлари ҳамдўстлигидаги ролига бағишланган мақола эълон қилди. Мақолада Польшанинг Совет Иттифоқи ва бошқа қардош мамлакатлар билан ҳамкорлиги муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланади. Бу ҳамкорликни мустаҳкамлаш, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг интернационалистик мадади Польшадаги қийинчиликларни бартараф этишга кўмаклашмоқда.

Бу эса муайян вақтда юзага келган фикр-мулоҳаза бўлиб қолмай, балки тарихий ривожланишнинг бутун бориши бир неча бор тасдиқлаган ҳақиқатдир. Бу ҳақиқат социалистик давлатлар мақсадларининг муштараклигига асосланган бўлиб, поляк меҳнаткашларининг туб манфаатларига, Польша Халқ Республикасининг ташқи сиёсат принципларига мувофиқдир.

Иккинчи жаҳон уруши жанг майдонларида биргаликда тўкилган қон билан мустаҳкамланган поляк — совет дўстлиги, дейилади мақолада, Польша суверенитети, хавфсизлиги ва тинч келажагининг асосий гарови бўлди. Польшадаги социализм муҳолифлари ва уларнинг Ғарбдаги ҳомийлари поляк ва совет халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликка туҳмат-бўҳтон ёғдиришга уринаётган бир пайтда мана шу рад этиб бўлмайдиган ҳақиқатни зўр куч билан таъкидлаш зарур.

Урушдан кейин тикланган Польша давлати энг аввало Совет Иттифоқи билан яхши қўшничилик муносабатлари, дўстлик ва қалин ҳамкорлик туфайли обрў-эътибор қозонди. Айни СССР ва бошқа қардош мамлакатлар социалистик интернационализм принципларига амал қилиб, аҳволни нормаллаштиришда Польшага кўмаклашмоқдалар. Буни ҳамиша эсда сақлаш керак, деб таъкидлайди «Жолнеж вольности» газетаси. (ТАСС).

ВАРШАВА.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльяр Нью-Йоркда сўзлаган нутқида БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган иккинчи махсус сессияси замонамизнинг энг муҳим проблемаси — қуролсизланиш проблемасини ҳал этишга кўмаклашиши лозим, деди. Қуролланиш пойгаси, деб таъкидлади у, жуда катта ресурсларни йўққа чиқаради. У халқаро тинчликка гина эмас, шу билан бирга инсониятнинг яшашига ҳам жиддий хавф туғдиради.

✦ Япония шаҳарларида «Ядро қуролини ҳар томонлама ва тўла тақиқлаш учун!» деган шиор остида ҳозир анъанавий тинчлик юриши давом этмоқда. Бу юриш мамлакатдаги урушга қарши, касаба союз, ёшлар етакчи бирлашмаларининг ташаббуси билан уюштирилган. Бу йилги тинчлик юриши 6 август куни Хиросимада ниҳоясига етади. Шу ерда урушга қарши оммавий митинг ўтказилади. (ТАСС).

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

● **ИНҚИРОЗ ТУФАЙЛИ**

Америка Қўшма Штатларида яна бир йирик компания инқироз гирдобига тушиб, охири ўзининг синганлигини эълон қилди. Бу мамлакатдаги энг йирик «Спектор род болл» автомобиль компаниясидир. Кучли рақобатга бардош бера олмаган бу компания ўз фаолиятини тугатганлиги натижасида яна 6500 киши ишсиз бўлиб қолди ва «ортиқча» кишилар сафига қўшилди.

● **НОЧОРЛИККА КЎНИКИШ**

Ўтган йилдан бошлаб Японияда меҳнаткаш аҳолининг реал даромади анчагина қисқартирилган эди. Бу эса мамлакатдаги жуда кўпчилик оилаларнинг ночор ҳаёт кечиришларига сабаб бўлди. Соғлиқни сақлаш ва социал таъминот министрлигининг маълумотига кўра, Японияда 40 процент оила рўзғор ишларида анча қийинчиликларга учраб, улар топаётган даромад бир амаллаб кун кечиришгагина зўрға кифоя қилаётганлиги таъкидланади. Улар озиқ-овқат маҳсулотлари ҳамда рўзғор учун энг керакли буюмларни иложи борича камроқ харид қилишга интилмоқдалар.

● **АЯНЧЛИ ҲАҚИҚАТ**

Римдаги Халқаро экономикани ўрганиш институтига уюшган бир гуруҳ олимлар томонидан махсус ҳужжат тайёрланиб, унда мамлакат аҳолисининг иқтисодий аҳволи таҳлил этилади. Қашшоқлик — Италияда аянчли ҳақиқатга айланган, деб таъкидланади ҳужжатда. Ҳозирги пайтда мамлакатда 2,6 миллион оила, яъни 8 миллион киши — умумий аҳолининг 15 проценти расмий жиҳатдан белгиланган «қашшоқлик даражаси»дан ҳам паст даражада кун кечирмоқда. Мамлакатни иқтисодий жиҳатдан қолоқ жанубий районлари ҳамда унинг шимолий қисмидаги саноат шаҳарларида аҳвол яна баттарроқ.

Қашшоқлик шу зайлда турли соҳаларда ўзини кўрсатмоқда. Масалан, қашшоқ оилаларда туғилган мингта боладан 4 проценти ёшига етмай нобуд бўлмоқда.

Яшаш учун маблағ етишмаслиги кўпчилик оилаларни ғоят мушкул аҳволга солиб қўйган. Қашшоқ районларнинг оилалари истиқомат қилаётган уй-жойлар яшаш учун мутлақо яроқсиздир. Ҳатто улар сув билан ҳам таъминланмаган. Ҳукумат маъмурлари бу аҳволдан хабардор бўлишларига қарамай, бунга қарши бирор чора кўрмаётганликлари жамоатчиликнинг норозилигига сабаб бўлмоқда.

Редактор ўринбосари
А. НАБИХЎЖАЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.55 — Футбол. Жаҳон чемпионати. Гондурас — Югославия. 10.45 — Футбол. Жаҳон чемпионати. Франция—ЧССР. 12.20 — Концерт. 12.40 — Ҳужжатли фильм. 13.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Подмосковье. Озиқ-овқат программаси амалда. 15.50 — П. И. Чайковский номли VII Халқаро конкурсда. 16.25 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига ҳамда Якутиянинг Россия давлати составига ихтиёрий кирганлигининг 350 йиллигига бағишланган Якутия АССР телевидениесининг программаси. 18.20 — Футбол. Жаҳон чемпионати. Гондурас — Югославия. 19.10 — Дунё воқеалари. 19.25 — Ҳамдўстлик. 19.55 — Футбол. Жаҳон чемпионати. Франция—ЧССР. 21.30 — Время. 22.05— Ҳужжатли фильм. 22.15 — Футбол. Жаҳон чемпионати. ГФР — Австрия. Танаффусда — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 9.45 — Дўстлар, ўртоқлар ҳақида. Бадиий фильм. 2-серия. 10.50 — И. С. Тургенев. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 11.35 — Немис тили. 12.05 — Шахмат мактаби. 12.35 — Мен келдим. Бадиий фильм. 13.40 — Ҳужжатли фильм. 14.40 — Эстетик тарбия. 15.10 — Фильм-концерт. 15.50—Ҳужжатли фильм. 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Концерт. 19.20 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Аёлларни эъзозланг. Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Фильм-концерт. 11.50 — Биз қувноқ ва шодон яшаймиз. 11.15 —Менинг отим Хўжа. Бадиий фильм. 13.40 — Светофор. 18.05 — Мультфильм. 18.10 — Ҳовлидаги стадион. 18.40 — Инсон ва табиат. 19.10 — Коммунистлар ҳақида ҳикоялар. 19.45 —Халқ контроли экрани. 20.15 — Озуқа ишлаб чиқариш резервлари. 20.30 — Ахборот. 20.50— А. Навоий номли Давлат академик Катта театри солистларининг концерти. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Совет киноси усталари. СССР халқ артисти С. Ростоцкий. 23.45 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.30 — Она тили. 19.00 — Музикали программа. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта. 20.50 — Телевизион театр. З. Тумановская. Учовлон. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек шоираларининг шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Ўзбек Давлат филармонияси солистларининг концерти. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Ёшлик. 21.15 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — Шеърият радиотеатри.

Театр

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 26/VI да Кулги кечаси, 27/VI да Кулги кечаси.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Марказий ва баъзи республика газеталари ва журналларига 1982 йил учун

Обуна давом этмоқда

Обуна «Союзпечать» каталоглари шартларига биноан исталган келгуси ойга қабул қилинади.

Обунани «Союзпечать» агентликлари ва алоқа бўлимларида расмийлаштириш мумкин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИНИНГ «СОЮЗПЕЧАТЬ» БОШҚАРМАСИ.

●

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги

БИРЛАШМАСИНИНГ 9-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИГА

КРАЗ-256, МАЗ-503 маркали автомашиналарда ишлаш учун меҳнатига ишбай ҳақ тўланадиган 1, 2, 3-класс шофёрлари

КЕРАК

Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ушбу адресга мурожаат қилинсин: Тошкент область, Нариманов шаҳри, Лихачев кўчаси, 2-уй (106, 133- автобусларнинг «9-автобаза» бекати, 68, 15-автобусларнинг «Қўйлиқ» бекати).

Ўзбекистон Театр жамияти коллективи Ўзбекистон Театр жамиятига қарашли ишлаб чиқариш комбинатининг директори У. Ориповга акаси

Яҳёё
ОРИПОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА
1982—1983 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

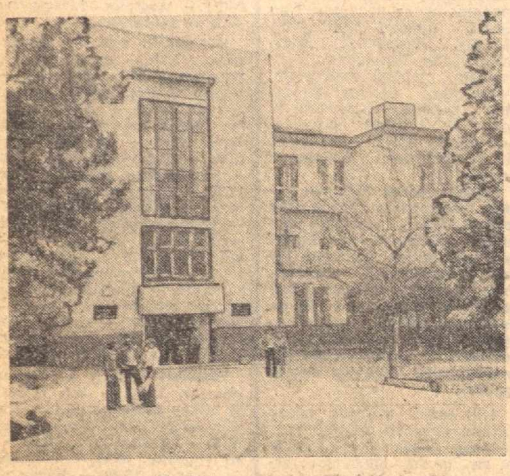

А. АБДУРАҲМОНОВ НОМЛИ ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 26-уй)

Кундузги ўқишга: металларни қирқиб ишлаш; тикувчилик корхоналарининг машиналари ва ускуналари; чарм пойабзал ва мўйина корхоналарининг ускуналари; мебель ишлаб чиқариш; тикувчилик ишлаб чиқариши; чарм технологияси; чарм буюмлар технологияси; трикотаж ишлаб чиқариши; пойабзалларни моделлаштириш ва чармни бадиий безаш; кийимларни моделлаштириш ва конструкциялаш.

Кечки ўқишга: металларни қирқиб ишлаш; тикувчилик корхоналарининг ускуналари; мебель ишлаб чиқариш; ип-йигирув ишлаб чиқариши; тўқувчилик ишлаб чиқариши; тикувчилик ишлаб чиқариши; чарм буюмлар технологияси; жун-йигирув ишлаб чиқариши.

Сиртқи ўқишга: мебель ишлаб чиқариш; тикувчилик ишлаб чиқариши; чарм буюмлар технологияси; трикотаж ишлаб чиқариши.

БЕКОБОД ИНДУСТРИАЛ ТЕХНИКУМИ

(Бекобод шаҳри, «Ғалаба» кўчаси, 2-уй)

Кундузги ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; иссиқлик электростанцияларининг буғ генераторлари ва турбина қурилмалари; прокат ишлаб чиқариши, чўкичлаб ва штамповкалаб ишлаб чиқариш; металл ишлаш станоклари ва автоматик линияларини монтаж қилиш ҳамда уларни эксплуатация қилиш; тўқима материаллар технологияси; металл бўлмаган ҳимоя қопламалари.

Кечки ўқишга: электр станциялари, тармоқлари ва системалари; саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; иссиқлик электростанцияларининг буғ генераторлари ва турбина қурилмалари; металл ишлаш станоклари ва автоматик линияларини монтаж қилиш ҳамда уларни эксплуатация қилиш; тўқима материаллар технологияси.

Сиртқи ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; иссиқлик электростанцияларининг буғ генераторлари ва турбина қурилмалари; тўқима материаллар технологияси.

ЯНГИЙУЛ ОЗИҚ-ОВҚАТ ТЕХНИКУМИ

(Янгийўл шаҳри, Самарқанд кўчаси, 403-уй)

Кундузги ўқишга: нон пишириш саноати; ачитқи ишлаб чиқариш; гўшт ва парранда маҳсулотлари технологияси; виночилик технологияси; таом тайёрлаш технологияси; кондитер ишлаб чиқариши; мойлар ва мойларнинг ўрнини босадиган моддалар технологияси.

Сиртқи ўқишга: нон пишириш саноати; виночилик технологияси; гўшт ва парранда маҳсулотлари технологияси; кондитер ишлаб чиқариши; мойлар ва мойларнинг ўрнини босадиган моддалар технологияси; таом тайёрлаш технологияси.

М. Т. УРОЗБОЕВ НОМЛИ ҚУҚОН КОММУНАЛ-ХУЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Қўқон шаҳри, К. Маркс кўчаси, 45-уй)

Кундузги ва сиртқи ўқишга: биноларнинг техник эксплуатацияси; газ хўжалиги; сув таъминоти, саноат ва оқар сувларни канализация қилиш ва тозалаш; водопровод ва канализация тармоқлари ҳамда иншоотлар қурилиши; коммунал-хўжалик корхоналарида планлаштириш.

Н. ҒАНИЕВ НОМЛИ ТОШКЕНТ КИНО ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, 2-Чимбой кўчаси, 96-уй)

Кундузги ва сиртқи ўқишга: кино қурилмалари ва улардан фойдаланиш; бухгалтерия ҳисоби.

ОЛМАЛИҚ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ ТЕХНИКУМИ

(Олмалиқ шаҳри, К. Маркс кўчаси, 25-уй)

Кундузги ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; кон электромеханикаси; нодир ва рангли оғир металлар металлургияси; қора металларни қуюв ишлаб чиқариш; рангли металлургия заводларининг ускуналари; рангли металлар ва қотишмаларни қуюв ишлаб чиқариши.

Кечки ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; нодир ва рангли оғир металлар металлургияси; қора металларни қуюв ишлаб чиқариши.

Сиртқи ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; кон электромеханикаси; қора металларни қуюв ишлаб чиқариши; рангли металлургия заводларининг ускуналари.

ТОШКЕНТ СОВЕТ САВДОСИ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Ш. Руставели кўчаси, 105-уй)

Кундузги ва сиртқи ўқишга: таом тайёрлаш технологияси; товаршунослик, моддий-техника таъминоти ва сотиш; озиқ-овқат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик; саноат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик.

Кечки ўқишга: таом тайёрлаш технологияси; саноат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик.

БУХОРО ПЛАН-ИҚТИСОД ТЕХНИКУМИ

(Бухоро шаҳри, Ленин кўчаси, 282-уй)

Кундузги ва сиртқи ўқишга: саноат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик; бухгалтерия ҳисоби.

ТОШКЕНТ КЕЧКИ МАШИНАСОЗЛИК ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Сельмашская кўчаси, 6-уй)

Кундузги ўқишга: материалларни қирқиб ишлаш; машинасозлик саноати корхоналарида планлаштириш.

Кечки ва сиртқи ўқишга: металларни қирқиб ишлаш; асбобсозлик ишлаб чиқариши; машинасозлик саноати корхоналарида планлаштириш.

УРГАНЧ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Урганч шаҳри, Ленин кўчаси, 20-уй)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш; газ хўжалиги; биноларнинг санитария-техникавий тузилиши.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; газ хўжалиги.

ҒУЗОР ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Ғузор шаҳри, Охунбобоев кўчаси, 30-уй)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши, бухгалтерия ҳисоби.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши.

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 32-уй)

Кундузги ўқишга: архитектура; саноат ва граждан қурилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш; биноларнинг санитария-техникавий тузилиши; геодезия; инженерлик геодезияси.

Кечки ўқишга: архитектура; саноат ва граждан қурилиши; биноларнинг санитария-техникавий тузилиши.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши.

БУХОРО ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Бухоро шаҳри, Промишленная кўчаси, 26-уй)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; металл ва темир-бетон конструкцияларини монтаж қилиш; биноларнинг санитария-техникавий тузилиши; қишлоқ аҳолиси яшайдиган жойлар архитектураси; қишлоқ хўжалик ва граждан қурилиши.

Кечки ўқишга: саноат ва граждан қурилиши.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши: биноларнинг санитария-техникавий тузилиши.

АНДИЖОН ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Андижон шаҳри, Свобода проспекти, 193-уй)

Кундузги ўқишга: қурилиш машиналари ва ускуналари; саноат ва граждан қурилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш; металл конструкцияларини тайёрлаш.

Кечки ўқишга: саноат ва граждан қурилиши.

Сиртқи ўқишга: қурилиш машиналари ва ускуналари; саноат ва граждан қурилиши.

САМАРҚАНД ОЗИҚ-ОВҚАТ ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд шаҳри, Оғалиқ кўчаси, 2-уй)

Кундузги ўқишга: совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари; озиқ-овқат саноати корхоналарининг машиналари ва ускуналари; нон пишириш саноати; консервалаш технологияси: сут маҳсулотлари технологияси; таом тайёрлаш технологияси, озиқ-овқат саноати корхоналарида планлаштириш.

Кечки ўқишга: совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари; озиқ-овқат саноати корхоналарининг машиналари ва ускуналари; нон пишириш саноати; таом тайёрлаш технологияси.

Сиртқи ўқишга: совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари; нон пишириш саноати; консервалаш технологияси; сут маҳсулотлари технологияси, таом тайёрлаш технологияси.

ТЕРМИЗ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Термиз шаҳри, Диагональний проезди, 6-уй)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш.

НУКУС ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Нукус шаҳри, Қўнғирот шоссеси)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш; биноларнинг санитария-техникавий тузилиши.

Кечки уқишга: саноат ва граждан қурилиши; биноларнинг санитария-техникавий тузилиши.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши.

АНДИЖОН ЭЛЕКТРОМЕХАНИКА ТЕХНИКУМИ

(Андижон шаҳри, Киров кўчаси, 80-уй)

Кундузги ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналарини монтаж қилиш; пайвандлаш ишлаб чиқариш технологияси.

Сиртқи ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; пайвандлаш ишлаб чиқариш технологияси.

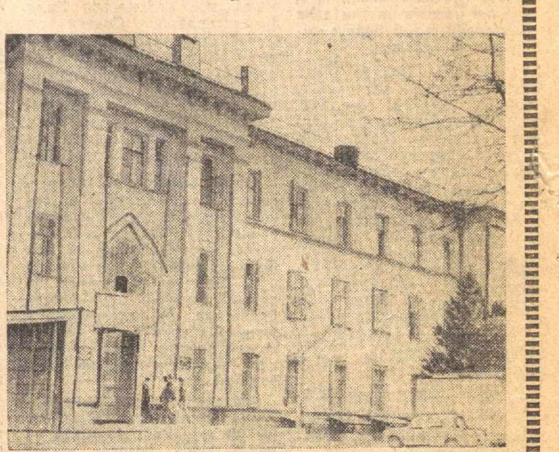

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОМЕХАНИКА ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Бабушкин кўчаси, 4-уй)

Кундузги ўқишга: совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари; кабель ва симлар ишлаб чиқариш; электрон ҳисоблаш машиналари, асбоблари ва қурилмалари; ҳисоблаш техникасининг эксплуатацияси ҳамда уларни ремонт қилиш; контроль ва автоматика системаларини монтаж қилиш ва созлаш; ташкилий техника воситалари; саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш.

Кечки ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; металларни қирқиб ишлаш; совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари; электр аппаратсозлиги; кабель ва симлар ишлаб чиқариш; электрон-ҳисоблаш машиналари, асбоблари ва қурилмалари: контроль ва автоматика системаларини монтаж қилиш ва созлаш; ярим ўтказгичли асбоблар ишлаб чиқариш; ташкилий техника воситалари.

Сиртқи ўқишга: совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари: контроль ва автоматик системаларини монтаж қилиш ва созлаш; саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш;

МАРҒИЛОН ПЛАН-ИҚТИСОД ТЕХНИКУМИ

(Марғилон шаҳри, Ишчи болалар кўчаси, 10-уй)

Кундузги ўқишга: енгил саноат корхоналарида планлаштириш; қурилишда планлаштириш; статистика; савдода бухгалтерия ҳисоби; бухгалтерия ҳисоби; ҳисоблаш ишлари ва ҳисоблашни механизациялаш.

Сиртқи ўқишга: енгил саноат корхоналарида планлаштириш; қурилишда планлаштириш; бухгалтерия ҳисоби; савдода бухгалтерия ҳисоби; ҳисоблаш ишлари ва ҳисоблашни механизациялаш.

ТОШКЕНТ ПОЛИГРАФИЯ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй)

Кундузги ўқишга: полиграфия машиналари ва ускуналари; брошюра-муқова ишлаб чиқариши технологияси; китоб товаршунослиги; полиграфия саноатида планлаштириш: ҳарф териш ишлаб чиқариши технологияси.

Сиртқи ўқишга: китоб товаршунослиги; полиграфия саноати корхоналарида планлаштириш.

АНДИЖОН ПАХТА ТОЗАЛАШ ТЕХНИКУМИ

(Андижон шаҳри, М. Горький кўчаси, 14-уй)

Кундузги ўқишга: пахтани дастлабки ишлаб чиқариш ускуналари ва технологияси; тикувчилик ишлаб чиқариши; пахта товаршунослиги.

Кечки ўқишга: тикувчилик ишлаб чиқариши.

Сиртқи ўқишга: пахтани дастлабки ишлаб чиқариш ускуналари ва технологияси; тикувчилик ишлаб чиқариши; пахта товаршунослиги.

СССР ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

Ўрта махсус ўқув юртларига 30 ёшгача бўлган СССР гражданлари — йигит ва қизлар қабул қилинади. Кечки ва сиртқи ўқишларга саккизинчи синф ёки ўрта мактаб ҳажмида маълумоти бўлиб, кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган кишилар ёшидан қатъи назар қабул қилинади.

Саккиз йиллик ёки етти йиллик умумтаълим мактабларини тугатган, шунингдек, ўрта мактабни тугатмай қолган кишилар саккиз йиллик мактаб базасида тузилган группаларга қабул қилинадилар.

Умумтаълим ўрта мактабларини тугатганлар ўрта маълумотлилар группасига қабул қилинадилар.

СССР территориясида яшаётган бошқа давлатларнинг гражданлари ўрта махсус ўқув юртларида умумий асосларда қабул қилинадилар.

Умумтаълим мактабларини фахрий ёрлиқ, олтин ёки кумуш медаль билан ҳамда ўрта ҳунар-техника билим юртларини имтиёзли диплом билан битирганлар; саноат корхоналари, қурилишлар, совхозлар, колхозлар, муассасалар ва ташкилотлардан йўлланма билан келганлар; камида икки йиллик иш стажига эга бўлганлар ва ўқиш учун танлаган мутахассислиги бўйича ишлаётганлар ҳамда Совет Армияси сафида хизматни (камида 2 йил) ўтаб қайтганлар ўрта махсус ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Баъзи мутахассислик ва таълим формаларига кириш учун қуйидаги қўшимча талаблар қўйилади.

Кечки ва сиртқи бўлимларга мутахассислик олиш ва малака ошириш учун халқ хўжалигининг турли тармоқларида ишлаётганлар қабул қилинади.

Балоғат ёшига тўлмаганларнинг меҳнат қилиши тақиқланган иш соҳалари бўйича мутахассисликларда саккиз йиллик мактаблар базасида тузилган кундузги ўқиш группаларининг биринчи курсига фақат юқори курсларда ўтказиладиган ишлаб чиқариш практикаси давригача ўн саккиз ёшга тўладиганларгина қабул қилинадилар.

Баъзи кон-металлургия ва қурилиш, ҳаво ва сув транспорти ҳамда бошқа мутахассислар бўйича меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонунга биноан хотин-қизлардан қабул қилиш чекланади.

Саккиз йиллик ёки ўрта мактаб базасида ҳунар-техника ўқув юртларини битирганлар қонунга мувофиқ ўқув юртини битиргандан сўнг камида икки йиллик иш стажига эга бўлсалар, кундузги ўқишга қабул қилинадилар. Бу чеклаш ҳунар-техника ўқув юртларини аъло баҳолар билан битирганларга ҳамда ўрта махсус ўқув юртларининг кечки ва сиртқи бўлимларига кираётганлар учун ҳам тааллуқли эмас.

Ягона формали қабул ҳақидаги ариза танланган мутахассислик кўрсатилган ҳолда ўрта махсус ўқув юртининг директори номига ёзилади.

Сиртқи бўлимга кираётганлар кириш ҳақидаги аризани ўзлари яшаётган жойга яқин бўлган ўрта махсус ўқув юртининг маълум мутахассисликлари бўйича сиртқи бўлимига топширадилар.

Ариза билан қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: саккиз йиллик ёки ўрта мактабни тугатганлиги тўғрисидаги ҳужжатнинг асл нусхаси, мактаб врачи ёки турар жойидаги даволаш-профилактика муассасаси берган 286-формадаги медицина справкаси, бош кийимсиз тушилган 3х4 сантиметр ҳажмдаги тўрт дона фотосурат; кечки ва сиртқи, шунингдек кундузги бўлимларга кираётганлар ишлаб чиқариш практикасига (икки йилдан кам бўлмаган стажга) эга бўлганлар корхона, муассаса, ташкилот раҳбарлари томонидан кадрлар бўлимининг бошлиғи тасдиқлаган меҳнат (колхоз) дафтарчасидан кўчирма; корхоналар, қурилишлар, колхозлар, совхозлар, муассасалар, ташкилотлардан берилган ягона формадаги йўлланмани ҳам ариза топшираётганларида қўшиб берадилар.

Туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, ҳарбий билет (ҳарбий хизматни ўташга мажбур бўлган запасдаги кишилар) ёки ҳарбий рўйхатга олинганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (чақирув ёшидагилар)ни шахсан кўрсатадилар ва булар ҳақида шахсий делога ёзиб қўйилади.

Ўрта махсус ўқув юртларига кираётганлардан аризалар қабул қилиш, кириш имтиҳонлари ва ўқувчилар составига қабул қилиш қуйидаги муддатларда ўтказилади:

Кундузги ўқишга аризалар ҳамма ўрта махсус ўқув юртларига — саккиз йиллик мактаб ҳажмида маълумотга эга бўлганлар группасига 1 августгача, кириш имтиҳонлари 1 августдан 21 августгача, ўқувчилар составига қабул қилиш 21 августдан 26 августгача; ўн йиллик мактаб ҳажмида маълумотга эга бўлганлар группасига аризалар 15 августгача, кириш имтиҳонлари 1 августдан 22 августгача; ўқувчилар составига қабул қилиш 22 августдан 26 августгача.

Кечки ўқишга саккиз йиллик мактаб ҳажмида маълумотга эга бўлганлар группасига аризалар барча ўрта махсус ўқув юртларига 7 августгача, кириш имтиҳонлари 7 августдан 15 августгача, ўқувчилар составига қабул қилиш 15 августдан 19 августгача; ўн йиллик мактаб ҳажмида маълумотга эга бўлганлар группасига аризалар 16 ноябргача, кириш имтиҳонлари 1 июлдан 21 ноябргача; ўқувчилар составига қабул қилиш 21 ноябрдан 26 ноябргача.

Сиртқи ўқишга аризалар барча ўрта махсус ўқув юртларига 10 августгача , кириш имтиҳонлари 10 июлдан 21 июлгача ва 10 августдан 21 августгача, ўқувчилар составига қабул қилиш 21 августдан 30 августгача.

Мавсумийлик характеридаги ишлар билан боғлиқ геологик ва қишлоқ хўжалиги мутахассислиги бўлган техникум ҳамда билим юртларига аризалар 2 октябрдан 1 декабргача, кириш имтиҳонлари 1 ноябрдан 16 декабргача, ўқувчилар составига қабул қилиш 16 декабрдан 26 декабргача ўтказилади.

Кечки ва сиртқи бўлимларга кираётганлар кириш имтиҳонларини топшириш учун ўрта махсус ўқув юртининг чақириғига биноан ўзлари ишлаётган корхона, муассаса, ташкилотларнинг раҳбарлари билан келишган ҳолда маълум кунларгагина бир марта юбориладилар.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ:

Ўрта махсус ўқув юртларига саккиз йиллик маълумот билан кираётганлар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонлари топширадилар: саноат, қурилиш, алоқа, иқтисод, геодезия ва картография мутахассисликларига — рус тили (диктант), математика (оғзаки).

Ўрта маълумот билан кираётганлар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонлари топширадилар; саноат, қурилиш, алоқа, иқтисод, геодезия ва картография мутахассисликларига — рус тили ва адабиётидан (иншо), математикадан (оғзаки);

химиявий технология, металлургия, озиқ-овқат маҳсулотлари технологияси, товаршунослик, шунингдек фойдали қазилмаларни бойитиш, газмолларни безаш, трикотаж буюмларини безаш, аналитик химия, чарм технологияси, нотўқима тўқимачилик материаллари мутахассисликларига — рус тили ва адабиётидан (иншо), химиядан (оғзаки);

китоб товаршунослиги, иш юритишни ташкил этиш, меҳмонхона хўжалиги, ҳуқуқшунослик мутахассисликларида рус тили ва адабиётидан (иншо), СССР тарихидан (оғзаки).

Ўқиш рус тилида олиб борилмайдиган ўрта махсус ўқув юртларида (бўлимларида) рус тили ўрнига ўқув юртида ўқиш қайси тилда олиб борилса, шу тилдан кириш имтиҳони топширилади.

Ўрта махсус ўқув юртида ўқиш олиб бориладиган тилни ўрганмаганлар ўз хоҳишлари бўйича рус тилидан (саккиз йиллик мактабни тугатганлар учун) ёки рус тили ва адабиётидан ёзма (ўрта маълумотлилар учун) кириш имтиҳони топширадилар.

Бундан ташқари ўқиш олиб бориладиган тил бўйича шу тилни билишни синаш учун суҳбат ўтказилади.

Ўрта махсус ўқув юртларига ўрта маълумот билан кираётганлар миллий ўрта мактаб программаси ҳажмида рус тилини ўрганган бўлсалар, иншо ўрнига ёзма иш ёки диктант ёзишлари мумкин.

Архитектура, китоб ва журналларни техникавий таҳрир қилиш, қишлоқ аҳолиси яшайдиган жойлар архитектураси мутахассисликлари бўйича кираётганлар ўша мутахассисликлар бўйича қўшимча кириш имтиҳонлари топширадилар.

Мутахассисликлар бўйича имтиҳонлар биринчи навбатда олинади.

Ўрта махсус ўқув юртларига кириш имтиҳонларисиз қабул қилиниш ҳуқуқига эга бўлганлар мутахассислик бўйича ўтказиладиган имтиҳонлардан озод қилинмайдилар.

Кириш имтиҳонларига қўйилган кишиларга иш жойидан маоши сақланмаган ҳолда ўн кун муддатга отпуска берилади. Бу отпускага ўқув юртига келиш ва қайтиш учун кетадиган вақт кирмайди.

Р. 02048. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 146. 6